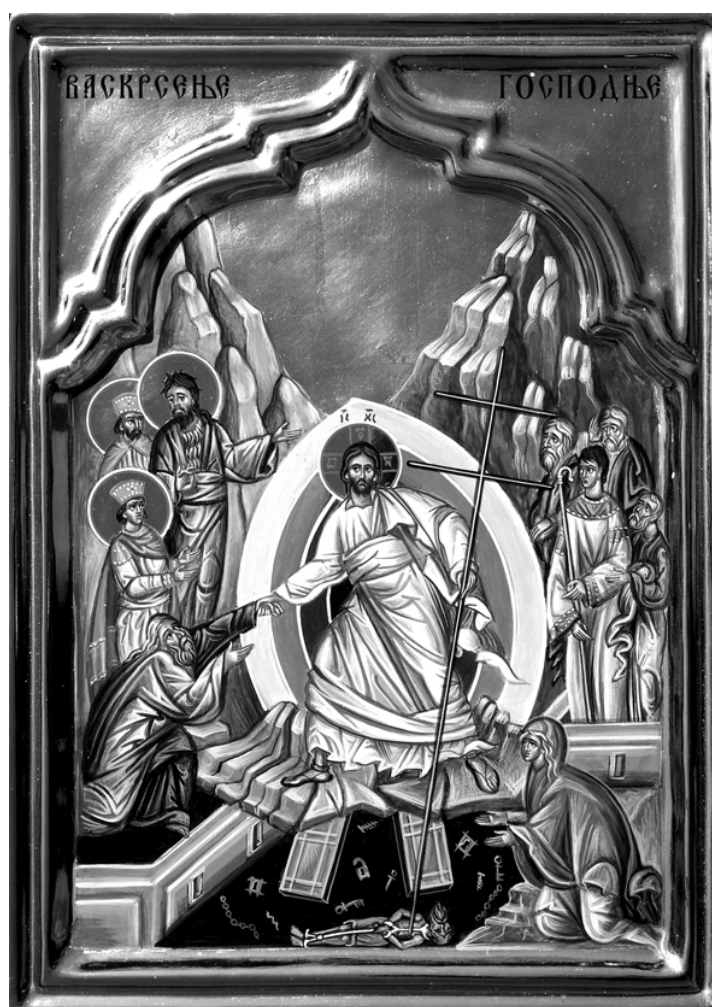

ВЕЛИКА СУБОТА

Храм Св. Цара Константина и Јелене, Вождовац

ВЕЛИКА СУБОТА

ЈУТРЕЊЕ

Клепа се за Јутрење у седми сат ноћи.

(Тј. у 1 сат по поноћи, обично у Велики Петак увече у 7 сати.)

Почињемо Јутрење по обичају. И по Шестопсалмију: Велика јектенија.

На Бог Господ... ,

Тропар, Глас 2.

Благолики Јосиф скинувши с дрвета пречисто Тело Твоје, плаштаницом чистом и мирисима обави, у гробу новом сахранивши положи.

Слава:

Када си сишао к смрти, Животе бесмртни, тада си Ад умртно блистањем Божанства; а када си умрле из преисподње васкрсао, све Силе Небеске клицаху: Животодавче Христе Боже наш, слава Теби.

И сада:

Мироносицама женама крај гроба пришав анђеоро говораше: мириси мртвима приличе, а Христос се показа трулежи стран.

И почињемо да певамо Непорочне са умилењем, такође по стиховима и похвале тј. СТАТИЈЕ, на Глас 5.

ПРВА СТАТИЈА

КАТИЗМА 17. Псалам 118.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама Твојим.

1. Благо онима којима је пут чист, који ходе у закону Господњем.

Животе Христе, у гроб си положен био, и анђелске војске се ужасаваху, славећи Твоје снисхођење.

2. Благо онима који чувају откривења Његова, свим срцем траже Га.

Животе како умиреши? Како и у гробу боравиши, а рушиши царство смрти, и мртве из Ада васкрсаваш?

3. Који не чине безакоње, ходе путевима Његовим.

Величамо Те Исусе Царе, и поштујемо погреб и страдања твоја, којима си спасао нас од пропасти.

4. Ти си дао заповести своје, да се чувају добро.

Исусе Свецаре, Који си поставио мере земљи, у малом гробу данас боравиши, подижући мртве из гроба.

5. Кад би путеви моји били управљени да чувам наредбе Твоје!

Исусе Христе мој, Царе свега, шта си тражио дошавши онима који су у Аду? или да избавиши род човечији?

6. Онда се не бих постидео, пазећи на заповести Твоје;

Господар свега, види се мртав, и у нови гроб полаже се, Онај који је испразнио гробове мртвих.

7. Хвалио бих Те с правим срцем, учећи се праведним законима Твојим.

Животе Христe, у гроб си положен био, и смрћу својом смрт си уништио, и источио си живот свету.

8. Чуваћу наредбе Твоје, немој ме оставити сасвим.

Са злочинцима као злочинац, био си сматран, Христe, оправдавајући све нас, од злочина старог кушача.

9. Како ће младић очистити пут свој? Владајући се по Твојим речима.

Диван лепотом изнад свих људи, као безобличан јавља се мртав, Онај Који је украсио природу свега.

10. Свим срцем својим тражим Тебе, не дај ми да зађем од заповести Твојих.

Ад како ће поднети, долазак Твој, Спасе, а да сместа помрачен не буде разорен, ослепљен блистањем зоре светлости Твоје.

11. У срце своје затворио сам реч Твоју, да Ти не грешим.

Исусе сладки мој, и спасоносна светлости, како си се сакрио у гробу мрачном? О неисказаног и неизрецивог трпљења!

12. Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

У недоумици је и природа умна, и множина бестелесна, Христe, због тајне неисказаног и неизрецивог Твога погребa.

13. Устима својим јављам све судове уста Твојих.

О чуда необичних! О ствари нових! Давалац даха мог, носи се бездахан, сахрањиван рукама Јосифовим.

14. На путу откривења Твојих радујем се као за велико богатство.

И у гроб си зашао, и од недара, Христe, Оца Твог, никада се ниси Ти одвојио; то је чудно и преславно уједно.

15. О заповестима Твојим размишљам, и пазим на путове Твоје.

Истинити Цар неба и земље, ако си и у маленом гробу затворен, сва твар Те је познала, Исусе.

16. Наредбама Твојим тешим се, не заборављам речи Твоје.

Када си положен у Гроб, Саздатељу Христe, темељи се Ада поколебаше, и гробови се људи отворише.

17. Учини милост слузи своме, да бих живио и чувао реч Твоју.

Онај који држи земљу десницом, умртвљен телом држи се под земљом, избављајући мртве од адскога ропства.

18. Отвори очи моје, да бих видео чудеса закона Твога.

Из трулежи уста, живот мој, Спаситељу, кад си умро и мртвима дошао, и поломио доворотнике Ада.

19. Гост сам на земљи, немој сакрити од мене заповести твојих.

К'о светлости свећњак, Тело Божије сада, скрива се под земљу као под спудом, и одгони таму која је у Аду.

20. Изнеможе душа моја желећи без престанка познати судове твоје.

Сабира се мноштво умне војске, са Јосифом и Никодимом, да Тебе несместивог погребу у гробу малом.

21. Ти си страшан проклетим охолицама, које застрањују од заповести твојих.

Умртвљен си вољно, и стављен под земљу, животочни Исусе мој, да би мене оживио умртвљена преступом горким.

22. Одврати од мене руг и срамоту, јер чувам откривења твоја.

Сва твар измени се страдањем Твојим, Исусе, јер све састрадаваше Теби, знајући Те, Речи, као Сведржитеља свега.

23. Седе кнезови и договарају се на мене; а слуга твој размишља о наредбама твојим.

Ад свепрождрљиви у утробу своју, примивши Те Исусе, камен живота као мртва, поврати мртве које прогута од века.

24. Откривења су твоја утеха моја, саветници моји.

У гроб нови, положен си био, Христе, и природу си људску обновио, васкрснувши богодолично из мртвих.

25. Душа моја лежи у праху; оживи ме по речи твојој.

Сишао си на земљу, да спасеш Адама, но не нашавши га на земљи, Владико, чак до Ада сишао си тражећи га.

26. Казујем путове своје, и чујеш ме; научи ме наредбама својим.

Затресе се страхом, сва земља, Речи, и Даница зраке своје сакри, када се у земљу сакри твоја највећа светлост.

27. Уразуми ме о путу заповести својих, и размишљаћу о чудесима твојим.

Као човек, дакле, умиреш својом вољом, Спасе, а као Бог мртве си подигао из гроба, и дубине греховне.

28. Сузе пролива душа моја од туге, окрепи ме по речи својој.

Кропећи Те, о Исусе, сузоточним ридањем, Пречиста матерински вапијаше: како ћу Те, Сине сахранити?

29. Пут лажни уклони од мене и закон свој даруј ми.

Као зрно пшенично, зашавши у недра земље, узвратио си пребогат клас, васкрсавши људе који су од Адама.

30. Пут истини изабрах, законе твоје тражим.

Под земљу се сакри, као сунце сада, и ноћу смртном покрио се јеси; но изграни најсветлији Спасе.

31. Прионух за откривења твоја, Господе; немој ме осрамотити.

К'о што месец, Спасе, сунчани круг скрива, и Тебе, гроб је сада сакрио, који си смрћу скончао телесно.

32. Путем заповести твојих трчим, јер си раширио срце моје.

Живот Христос окусивши смрт, ослободи људе од смрти, и сад свима дарује живот.

33. Покажи ми, Господе, пут наредба својих, да га се држим до краја.

Умртвљеног некада Адама завишћу, сада узводиш к животу умртвљењем својим, показујући се, Спасе, нови Адам у телу.

34. Уразуми ме, и држаћу се закона твога, и чувати га свим срцем.

Гледајући Те, Спасе, опружена мртва нас ради, Умни чиновни се ужасаваху, покривајући се крилима.

35. Постави ме на стазу заповести својих, јер ми је она омиљела.

Скинувши Те, Речи, с дрвета мртва, у гроб Те сада Јосиф положи, но васкрсни спасавајући све као Бог.

36. Превиди срце моје к откровењима својим, а не к лакомству.

Био си, Спасе, радост Анђела, сада си им постао и узрок жалости, гледајући Те телом без даха мртва.

37. Одврати очи моје да не гледају ништавила, путем својим оживи ме.

Узнесен бивши на дрво, и живе људе саузносиш, а будући под земљом, васкрсаваш оне који под њом леже.

38. Испуни слуги својему реч своју да те се боји.

Као лав, Спасе, уснувши телом, као неки лавић мртав устајеш, одбацивши старост телесну.

39. Уклони руг мој, којег се плашим; јер су судови твоји благи.

Био си прободен у ребра, Ти који си узео ребро Адамово, и од њега саздао Еву, и источио си изворе очиститељне.

40. Миле су ми заповести твоје, правдом својом оживи ме.

У тајности некад жртвоваху јагње, а Ти јавно жртвован бивши Незлобиви, сву твар си очистио, Спасе.

41. Нека дође на ме милост твоја, Господе, помоћ твоја по речи твојој.

Ко ће исказати страшни начин, ваистину нови! јер Онај који влада тварју, данас страдање прима и умире за нас.

42. И ја ћу одговорити ономе који ме ружи; јер се уздам у реч твоју.

Ризничар живота, како се гледа мртав? говораху ужаснути Анђели; и како се у гроб закључава Бог?

43. Немој узети нигда од уста мојих речи истине, јер чекам судове твоје.

Из ребра Твога, Спасе, копљем прободеног, точиш живот животом из живота, који ме је спасао и оживљаваш ме с њим.

44. И чуваћу закон твој свагда, до века и без престанка.

Распротрт на дрвету, сабрао си људе, а прободен у ребра животно, свима си источио опроштај, Исусе.

45. Ходићу слободно, јер тражим заповести твоје.

Благолики Јосиф, Спасе, са страхом те опрема, и сахрањује долично као мртва, и ужасава се изгледа твога страшног.

46. Говорићу о откровењима твојим пред царевима, и нећу се стидети.

Под земљу сишавши вољно као смртан, узводиш од земље ка небу, отуда отпале, Исусе.

47. Тешићу се заповестима твојим, које љубим.

Иако си био виђен мртав, но живећи као Бог, умртвљене људе оживео си, умртвивши мога умртвитеља.

48. Руке своје пружам к заповестима твојим, које љубим, и размишљам о наредбама твојим.

О радости оне! О радости многе! којима си, Исусе, испунио оне у Аду, засијавши светлост у дубинама мрачним.

49. Опомени се речи своје к слози својему, на коју си ми заповедио да се ослањам.

Клањам се страдању, певам твој погреб, величам моћ твоју, Човекољубче, којима се ослободих од страсти убичачних.

50. У невољи мојој теши ме што ме реч твоја оживљава.

Мач на Тебе обнажи се, Христе, и мач моћнога се отупљује, а мач Едемски бива побеђен.

51. Охоли ми се ругају веома; али ја не одступам од закона твојега.

Овца Јагње гледајући мртво, пробадана оштрицом ридаше, покренувши и стадо да вапије.

52. Памтим судове твоје од искона, Господе, и тешим се.

Иако се у гроб сахрањујеш, иако у Ад силазиш, ипак си, Спасе, гробове испразнио, и Ад си обнажио, Христе.

53. Гнев ме обузима на безбожнике, који остављају закон твој.

Својом вољом, Спасе, сишавши под земљу, оживио си умрле људе, и узвео их у славу Очеви.

54. Наредбе су твоје песма моја у путничком стану мојем.

Један од Тројице, нас ради у телу претрпе срамну смрт, сунце се ужасава а дрхти земља.

55. Ноћу помињем име твоје, Господе, и чувам закон твој.

Као из горког извора, потомци Јудина племена, у ров положише, хранитеља манодавца Исуса.

56. То је моје, да чувам заповести твоје.

Судија на суду стаде, пред неправедним судијом, и осуђен би на смрт неправедну, на дрвету крсном.

57. Дио мој ти си, Господе; наумио сам чувати речи твоје.

Горди Израилу, убиствени народе, шта ти би да Вараву ослободиш, а Спаса крсту да предаш?

58. Молим ти се из свега срца, смилуј се на ме по речи твојој.

Ти који си руком твојом саздао Адама од земље, и њега ради постао човек природом, и разапет био по вољи својој.

59. Разматрам путове своје, и обраћам ноге своје к откривењима твојим.

Послушавши, Речи, Оца Твога, сишао си чак до Ада страшнога, и васкрсао си род људски.

60. Хитим, и не затежем се чувати заповести твоје.

Авај мени, Светлости света! Авај мени, Светлости моја! Исусе мој свежељени, вапијаше Дјева ридајући горко.

- 61. Мреже безбожничке опколише ме, али закона твојега не заборављам.**
Завидљиви, злочиначки и убиствени народе, барем да се застидисте плаштанице и самога убруса, Васкрслога Христа.
- 62. У по ноћи устајем да те славим за праведне судове твоје.**
Ходи убицо, нечисти учениче, и покажи ми начин твоје злоће, којим си постао издајник Христа.
- 63. У заједници сам са свима који се тебе боје и који чувају заповести твоје.**
Као неки човекољубац, претвараш се безумни и слепи, свепагубни и немилосрдни, продавши Мило за новац.
- 64. Доброте је твоје, Господе, пуна сва земља; наредбама својим научи ме.**
Какву си цену имао, за небеско Мило? За Многоценога шта си као достојно примио? Безумље си нашао најпрокетији Сатано.
- 65. Учинио си добро служи својему, Господе, по речи својој.**
Ако си сиромалољубац, и жалиш за миром изливеним за очишћење душе, како за злато продајеш Светлозарнога?
- 66. Доброј мисли и знању научи ме, јер заповестима твојим верујем.**
О Божија Речи! О радости моја! Како да поднесем твој тридневни погреб? Сада ми се кида утроба матерински.
- 67. Пре страдања свога лутах, а сад чувам реч твоју.**
Ко ће ми дати воду, и изворе суза? Богоневестна Дјева вапијаше, да оплачем слаткога ми Исуса.
- 68. Ти си добар, и добро чиниш; научи ме наредбама својим.**
Авај мени, горе и увале, и множино људи, плачите и сви ридајте са мном, Матером Бога нашега.
- 69. Охоли плету на мене лаж, али се ја свим срцем држим заповести твојих.**
Када ћу видети, Спасе, Тебе безвремену светлост, радост и сладост срца мојега? Дјева горко вапијаше.
- 70. Задригло је срце њихово као сало, а ја се тешим законом твојим.**
Иако си Ти, Спаситељу, као камен одрезан, примио сечење, ипак си реку живу источио, као извор живота.
- 71. Добро ми је што страдам, да се научим наредбама твојим.**
Ми који се нападамо двоструком реком, изливеном из ребра твога, као из једног извора, бесмртни налазимо живот.
- 72. Милији ми је закон уста твојих него тисуће злата и сребра.**
Вољом показао си се, Речи, у гробу мртав, но живиш, и људе као што си предрекао, подижеш Спасе мој, васкрсењем својим.
- Слава:** Певамо Те, Речи, Тебе Бога свих, са Оцем и Светим Твојим Духом, и слаavimo твој божански погреб.
- И сада:** Блаженом Те називамо, Богородице чиста, и поштујемо верно тридневно погребчење, Сина Твога и Бога нашег.
- И опет ПРВИ ПРИПЕВ оба хора заједно.**
Затим, **ЈЕКТЕНИЈА** мала, и **ВОЗГЛАС**.

Јер се благослови Име твоје, и прослави се Царство Твоје, Оца, и Сина, и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Појци: Амин.

СВЕШТЕНИК, окадивши, почиње

ДРУГУ СТАТИЈУ

Почиње лева певница са умилењем тропар:

Достојно је величати Тебе Животодавца, Који си на Крсту руке раширио, и сатро моћ непријатеља.

73. Руке твоје створиле су ме и начиниле ме; уразуми ме, и научићу се заповестим твојим.

Достојно је величати Тебе Саздатеља свега, јер твојим страдањем имамо бестрашће, избавивши се од трулежности.

74. Који се тебе боје, видеће ме, и радоваће се што сеуздам у твоју реч.

Ужасну се земља, и сунце се сакри, Спасе, када си Ти незалазна светлост, Христe, зашао у гроб телесно.

75. Знаш да су судови твоји, Господе, праведни, и по правди ме караш.

Уснуо си, Христe, природно-животним сном у гробу, и из тешког сна греховног, подигао си род људски, као Бог.

76. Нека буде доброта твоја утеха моја, као што си рекао служи својему.

Једина од жена, без болова родих Те, Чедо, а сада као Родитељка неподношљиве болове трпим због страдања твога, говораше Чиста.

77. Нека дође к мени милосрђе твоје, и оживим; јер је закон твој утеха моја.

Ужасаваху се, Спасе, Серафими, гледајући те горе неразлучна са Оцем, а доле мртва опружена по земљи.

78. Нек се постиде охоли; јер ме без кривице оборише. Ја размишљам о заповестима твојим.

Раздире се храмовна завеса због твога распећа, сакривају светлост небеска светила, Речи, када се Ти, Сунце, сакри под земљу.

79. Нек се обрете к мени који се тебе боје, и који знаду откривења твоја.

Ти који си у почетку једним мигом утврдио куглу земље, бездахан као човек зашао си под земљу, ужасни се небо од овог призора.

80. Срце моје нека буде савршено у наредбама твојим да се не постидим.

Зашао си под земљу, Ти који си руком својом саздао човека, да поворке људи од пада подигнеш, свесилном својом десницом.

81. Чезне душа моја за спасењем твојим, реч твоју чекам.

Ходите да свештени плач отпевамо Христу умрлом, као некад жене Мироносице, да са њима и ми чујемо: Радуј се.

82. Чезну очи моје за речју твојом; говорим: кад ћеш ме утешити?

Заиста си Ти, Речи, Миро непотрошиво, зато Ти и миро приношаху, као мртвацу живом, жене Мироносице.

- 83. Постадох као мијех у диму, али твојих наредаба не заборавих.**
Погребен разараш царства адова, Христe, а смрт смрћу усмрћујеш, и од трулежи ослобађаш земнорођене.
- 84. Колико ће бити дана слуге твојега? кад ћеш судити онима који ме гоне?**
Премудрост Божија која излива струје живота, залазећи у гроб оживљава, оне који су у незалазним местима Ада.
- 85. Оходи ископаше ми јаму насупрот закону твојему.**
Да обновим разрушену људску природу, хотећи рањен сам смрћу телесно, Мати моја не кидај се ридањем.
- 86. Све су заповести твоје истина; без кривице ме гоне, помози ми.**
Запао си под земљу Светлоносче правде, и мртве си као из сна подигао, одагнавши сваку таму која је у Аду.
- 87. Умало ме не убише на земљи, али ја не остављам заповести твојих.**
Семе двоструко природо-животно, данас се са сузама сеје у недра земље, но изникавши, свет ће обрадовати.
- 88. По милости својој оживи ме, и чуваћу откривења уста твојих.**
Уплаши се Адам када Бог хођаше по Рају, а радује се када је у Ад сишао, он који је некад пао, а сада подигнут.
- 89. До века је, Господе, реч твоја утврђена на небесима.**
Жртве сузне приноси Ти Мати Твоја, Христe, телом положеном у гробу, но васкрсни као што си предсказао, вапијући.
- 90. Од колена до колена истина твоја; ти си поставио земљу, и стоји.**
У гробу новом сакривајући Те Јосиф побожно, песме погребне богодоличне пева Ти, помешане са ридањем, Спасе.
- 91. По твојој наредби све стоји сад; јер све служи теби.**
На Крсту Тебе клинцима прикована, гледајући Мати Твоја, Речи, клинцима горке жалости и стрелама, пробада душу.
- 92. Да није закон твој био утеха моја, погинуо бих у невољи својој.**
Тебе сладост свега гледајући Мати, где Те поје горким пићем, сузама лице умива горко.
- 93. Заповести твојих нећу заборавити до века, јер ме њима оживљаваш.**
Рањавам се љуто и утроба ми се кида, Речи, гледајући твоје неправедно заклање, говораше Пречиста с плачем.
- 94. Ја сам твој, помози ми, јер тражим заповести твоје.**
Како да затворим око сладко и уста твоја, Речи? Како да Те мртводолично погребем? Ужасавајући се вапијаше Јосиф.
- 95. Безбожници гледају да ме убију; а ја размишљам о твојим откривењима.**
Јосиф и Никодим, надгробне песме сада певају умрлом Христу, а са њима певају и Серафими.
- 96. Свему савршеноме видех крај; али је заповест твоја веома широка.**
Залазиш под земљу, Спасе, сунце правде, зато се Луна која те је родила жалошћу помрачава, лишавана гледања Тебе.

97. Како љубим закон твој! Вас дан мислим о њему.

Ужасну се Ад, Спасе, гледајући Тебе животодавца, који плениш богатство његово, и подижеш мртве од века.

98. Заповест твоја чини ме мудријега од непријатеља мојих; јер је са мном у век.

Сунце јасно сија после ноћи, Речи, а и Ти засијао си јасно по смрти, васкрснувши као из ложнице.

99. Разумнији постах од свих учитеља својих; јер размишљам о твојим откривењима.

Земља примивши у недра Тебе Створитељу, страхом обузета тресе се, Спасе, пробудивши мртве потресом.

100. Мудрији сам од стараца; јер заповести твоје чувам.

Никодим и благолики Јосиф Христе, помазујући Те мирисима сада новим начином, ужасни се, вапијаху, сва земљо.

101. Од свакога злога пута заустављам ноге своје, да бих чувао реч твоју.

Зашао си Светлотворче, и с Тобом зађе светлост сунца; а твар је страхом обузета, проповедајући Тебе Творца свих.

102. Од наредаба твојих не одступам; јер си ме ти научио.

Камен углачани, крајеугаони покрива Камен; а човек смртан као смртог Бога покрива сада у гроб; ужасни се земљо!

103. Како су слатке језику моме речи твоје, слађе од меда устима мојим.

Види Ученика кога си љубио, и Матер Твоју, Чедо, и дај глас најслађи, викаше плачући Пречиста.

104. Од заповести твојих постадох разуман; тога ради мрзим на сваки пут лажни.

Ти Речи, као давалац живота, на Крсту прострт Јудејце ниси умртвио, него си васкрсао и њихове мртве.

105. Реч је твоја жижак нози мојој, и видело стази мојој.

Најпре, Речи, када си страдао, ниси имао лепоте нити изгледа, али васкрсавши засијао си, украсивши људе божанским зракама.

106. Заклех се да ћу чувати наредбе правде твоје, и извршићу.

Зашао си телом у земљу незалазни Светлоносче, и сунце не могући гледати помрча, још док беше подне.

107. Поништен сам веома, Господе, оживи ме по речи својој.

Сунце, уједно и месец помрчавши, Спасе, показаше се као благоразумне слуге, које се облаче у црну одећу.

108. Нека ти буде угодна, Господе, добровољна жртва уста мојих, и судовима својим научи ме.

Сотник Те познаде као Бога, иако си био умртвљен; Како да Те се коснем рукама, Боже мој? Ужасавам се, вапијаше Јосиф.

109. Душа је моја у руци мојој непрестано у невољи; али закона твога не забрављам.

Заспа Адам, али смрт ребром изводи; а Ти сада уснуо си, Речи Божија, и из ребара твојих истачеш свету живот.

110. Безбожници су ми метнули замку; али од заповести твојих не застраних.

Уснуо си мало, и оживио си помрле, а васкрсавши, Добри, васкрсао си уснуле од века.

111. Присвојих откривења твоја за ва век; јер су радост срцу моме.

Узет си са земље, но источио си вино спасења, животочна Лозо. Прослављам страдање твоје и Крст.

112. Приволео сам срце своје да твори наредбе твоје на век, до краја.

Како Старешине Умних сила поднесе, дрскост распињача, гледајући Те, Спасе, нага, окрвављена, осуђена.

113. Који преступају закон, ја на њих мрзим, а закон твој љубим.

Обручени и најнеправеднији роде Јеврејски, знао си за поновно подизање храма; зашто си осудио Христа?

114. Ти си заклон мој и штит мој; реч твоју чекам.

У одећу поруге облачиш Украситеља свега, Који небо утврди, и земљу украси дивно.

115. Идите од мене безаконици! И чуваћу заповести Бога свога.

Као пеликан птица рањен у ребра твоја, Речи, оживео си твоју умрлу децу, искапавши им животне изворе.

116. Укрепи ме по речи својој и бићу жив, и немој ме осрамотити у надању мом.

Сунце некада заустави Исус секући туђинце, а Ти си себе сакрио, рушећи началника таме.

117. Утврди ме, и спашћу се, и размишљаћу о наредбама твојим без престанка.

Од Отачких недара остао си неодвојив, Милосрдни, и изволео си да постанеш човек, и у Ад сишао си, Христе.

118. Обараш све који одступају од наредба твојих; јер су помисли њихове лаж.

Узет је и распет Онај који је на водама земљу утврдио, и као бездахан сада се у њу полаже, а она не подносећи то потреса се страшно.

119. Као гар бацаш све безбожнике на земљи; тога ради омиљеше ми откривења твоја.

Авај мени, Сине, ридаше Неискусомужна говорећи: јер оног Кога се надах да видим као Цара, сада гледам осуђена на Крсту!

120 Дркће од страха твога тело моје, и судово твојих бојим се.

Ово ми Гаврил објави, када слети: Царство вечно ће бити, рече, Сина мога Исуса.

121. Чиним суд и правду, не дај ме онима који ме гоне.

Јао, изврши се пророштво Симеоново, јер мач твој прободе, срце моје, Емануиле.

122. Одбрани слугу свога на добро његово, да ми не чине силе охоли.

Да сте се, о Јудејци, постидели бар оних мртвих, које васкрсе Животодавац, Којега ви из зависти убисте.

123. Очи моје чезну за спасењем твојим и за речју правде твоје.

Видевши Тебе Христе мој, невидљиву светлост, како се бездахан у гроб сакриваш, ужасну се сунце и помрачи светлост.

124. Учини слуги своме по милости својој, и наредбама својим научи ме.

Плакаше горко свенепорочна Мати Твоја, Речи, када у гробу виде Тебе, неизречивог и беспочетног Бога.

125. Ја сам слуга твој; уразуми ме, и познаћу откривења твоја.

Нетљена Мати Твоја, Христе, гледајући мртвога Тебе, горко Ти говораше: не буди дуго, Животе, међу мртвима.

126. Ја сам слуга твој; уразуми ме, и познаћу откривења твоја.

Ад страшни уздрхта, када виде Тебе бесмртно Сунце славе, и хитро отпушташе сужње.

127. Тога ради љубим заповести твоје већма него злато и драго камење.

Велики и страшни приказ сада се посматра! јер Узрочник живота смрт прима, хотећи да оживи све.

128. Тога ради заповести твоје држим да су верне, на сваки пут лажни мрзим.

Пробадан си у ребра, и прикиван рукама, Владико, Ти исцељујући рану из ребара, и неуздржање руку Прародитеља.

129. Дивна су откривења твоја; за то их чува душа моја.

Раније Рахиљина Сина оплакиваху сви укућани, а сада за Сином Дјевиним рида, збор Ученика заједно с Мајком.

130. Речи твоје кад се јаве, просветљују и уразумљују просте.

Шамаре рукама даваху по образу Христу, Који је руком саздао човека, и размрскао чељусти звера.

131. Отварам уста своја да одахнем, јер сам жедан заповести твојих.

Сви верни сада песмама празнујемо, Христе, твоје распеће и погребене, избавивши се од смрти погребом твојим.

Слава: Беспочетни Боже, Савечни Сине и Душе, као Добар укрепи скиптар народа нашега, против непријатеља.

И сада: Родивши живот, свенепорочна Пречиста Дјево, заустави црквене саблазни, и подари мир као Добра.

И опет ПРВИ ТРОПАР оба хора.

Затим ЈЕКТЕНИЈА мала, и Возглас: Јер си Свет Боже наш, Који на престолу славе херувимске почиваш, и Теби славу уносимо Оцу, и Сину, и Светоме Духу,... **И по ВОЗГЛАСУ:**

СТАТИЈА ТРЕЋА, Глас 3.

Сви нараштаји, песму приносе погребу твоме, Христе мој!

132. Погледај ме и смилуј се на ме, као што радиш с онима који љубе име твоје.

Скинувши Те с дрвета Ариматејац, и плаштаницом обвивши, у гроб Те сахрањује.

133. Тврди стопе моје у речи својој, и не дај никакоме безакоњу да облада мноме.

Мироносице дођоше, миро Теби, Христе мој, носећи премудро.

134. Избави ме од насиља људскога, и чуваћу заповести твоје.

Ходи сва твари, песме исходне, принесимо Творцу.

135. Светлошћу лица свога обасјај слугу свога, и научи ме наредбама својим.

Као мртвог Живога, сви са Мироносицама, помажимо миром премудро.

136. Очи моје лију потоке, зато што не чувају закона твога.

Јосифе треблажени, погребите тело, Христа живодавца.

137. Праведан си, Господе, и прави су судови твоји.

Оне које исхрани Маном, подигоше пету, на Добротвора.

138. Јавио си правду у откривењима својим, и истину целу.

Оне које исхрани Маном, приносе Спасу жуч, и уједно оцат.

139. Ревност моја једе ме, зато што моји непријатељи заборавише речи твоје.

О неразумности, и Христоубивства, пророкоубица!

140. Реч је твоја веома чиста, и слуга је твој веома љуби.

Као безумни слуга, предаде ученик, бездан премудрости.

141. Ја сам мален и поништен, али заповести твојих не заборављам.

Продавши Избавитеља, остаде заробљеник, лукави Јуда.

142. Правда је твоја правда вечна, и закон твој истина.

По Соломону, ров дубок су уста, безаконих Јевреја.

143. Туга и невоља нађе ме, заповести су твоје утеха моја.

На кривим путевима, Јевреја безаконих, трње је и замке.

144. Вечна је правда у откривењима твојим; уразуми ме, и бићу жив.

Јосиф с Никодимом, мртводолично, сахрањује Створитеља.

145. Вичем из свег срца: улиши ме, Господе; сачуваћу наредбе твоје.

Животодавче Спасе, слава моћи твојој, која је Ад разорила.

146. Призивам те, помози ми; држаћу се откривења твојих.

Видећи Те Пречиста, како лежиш, Речи, матерински плакаше.

147. Претичем свануће, и вичем; реч твоју чекам.

О слатко моје Пролеће, Чедо моје најслађе! Где зађе твоја лепота?

148. Претичу очи моје јутрењу стражу, да бих размишљао о речи твојој.

- Плач подиже, Пречиста Твоја Мати, кад си Ти умро, Речи.
- 149. Чуј глас мој по милости својој, Господе; по суду свом оживи ме.**
Жене с мирисима, дођоше да помажу Христа, божанско Миро.
- 150. Прикучују се који љубе безакоње; удаљили су се од закона твога.**
Смрт смрћу умртвљујеш, Ти Боже мој, божанском силом твојом.
- 151. Ти си близу, Господе, и све су заповести твоје истина.**
Превари се варалица, Преварени се избавља, премудрошћу твојом, Боже мој.
- 152. Одавна знам за откривења твоја, да си их поставио за ва век.**
На дно Адово, низведен би издајник, у бунар трулежи.
- 153. Погледај невољу моју, и избави ме; јер не забрављам закона твога.**
Трње и замке, путеви су свебедног, безумнога Јуде.
- 154. Прими се ствари моје, и одбрани ме, по речи својој оживи ме.**
Погинуће заједно, сви распињачи твоји, Речи, Сине Божији Свецару.
- 155. Далеко је од безбожника спасење, јер се не држе наредаба твојих.**
У бунару трулежи, погинуће заједно, сви људи крвници.
- 156. Милосрђе је твоје, Господе, велико; по правоме суду свом оживи ме.**
Сине Божији Свецару, Боже мој, Саздатељу мој, како си страдање примио?
- 157. Много је противника мојих и непријатеља мојих; али ја не одступам од откривења твојих.**
Родитељка Сина, на дрво обешена, гледајући вапијаше.
- 158. Видим одметнике, и мрско ми је; јер не чувају речи твоје.**
Тело Живоносно, Јосиф сахрањује, скупа с Никодимом.
- 159. Гледај, како љубим заповести твоје, Господе, по милости својој оживи ме.**
Вапијаше Дјева, топло сузе ронећи, прободена срца.
- 160. Основа је речи твоје истина, и вечан је сваки суд правде твоје.**
Светлости мојих очију, најслађе Чедо моје, како Те сада гроб покрива?
- 161. Кнезови ме гоне ни за што, али се срце моје боји речи твоје.**
Не ридај Мати, јер ово страдам, да бих ослободио Адама и Еву.
- 162. Радујем се речи твојој као онај који задобије велики плен.**
Прослављам Сине мој, крајње твоје милосрђе, ради кога ово страдаш.
- 163. Мрзим на лаж и гадим се на њу; љубим закон твој.**
Био си напојен Милосрдни, оцтом и жучом, старо разрешујући једење.
- 164. Седам пута на дан хвалим те за судове правде твоје.**
Прикован си на Крст, Ти који си некада народ твој, покривао стубом облачним.
- 165. Велик мир имају они који љубе закон твој, и у њих нема спотицања.**
Мироносице, Спасе, дошавши ка гробу, миро Теби принеше.
- 166. Чекам спасење твоје, Господе, и заповести твоје извршујем.**
Устани, Милосрдни, подижући и нас, из дубина Адских.
- 167. Душа моја чува откривења твоја, и ја их љубим веома.**

Васкрсни Животодавче, ронећи сузе говори, Мати која Те је родила.
168. Чувам заповести твоје и откривења; јер су сви путови моји пред тобом.

Похитај да васкрснеш, разрешујући жалост Оне, Која Те је, Речи, чисто родила.

169. Нека изађе тужњава моја преда те, Господе! По речи својој уразуми ме.

Небеске силе, ужаснуше се од страха, гледајући Те мртва.

170. Нека дође мољење моје преда те! По речи својој избави ме.

Онима који љубављу и страхом, поштују страдања твоја, даруј разрешење грехова.

171. Уста ће моја певати хвалу, кад ме научиш наредбама својим.

О ужасног и страног виђења, Речи Божија, како Те земља покрива?

172. Језик ће мој казивати реч твоју, јер су све заповести твоје праведне.

Носећи Те некада, Спасе, Јосиф бежаше, и сада Те Други сахрањује.

173. Нека ми буде рука твоја у помоћи; јер ми омиљеше заповести твоје.

Оплакује и рида, Тебе умрлога, Спасе мој, Пречиста Мати Твоја.

174. Жедан сам спасења твојега, Господе, и закон је твој утеха моја.

Ужасавају се умови, страног и ужасног погребца, Тебе Саздатеља свега.

175. Нека живи душа моја и тебе хвали, и судови твоји нека ми помогну.

Покропише гроб, Мирносице миром, дошавши врло рано.

176. Зађох као овца изгубљена: тражи слугу својега; јер заповести твојих не заборавих.

Мир Цркви, спасење народу твоме, даруј твојим васкрсењем.

Слава: О Тројице Боже мој, Оче, Сине, и Душе, помилуј свет.

И сада: Удостој, Дјево, слуге твоје, да виде Васкрсење Сина Твога.

И опет ПРВИ ТРОПАР, оба хора заједно.

И одмах певамо ове ТРОПАРЕ, на Глас 5.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Ангелски сабор задиви се, видећи међу мртвима, Тебе Спасе, што силу смрти уништи, и са собом Адама подиже, и из пакла ослободи све.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Зашто, о Ученице, мешате миро са сузама жалости? говораше Анђео Мирносицама блистајући у гробу; видите гроб и разумите, јер је Спас васкрсао из гроба.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Врло рано Мирносице хитаху ка гробу твоме наричући; али пред њих стаде Анђео и рече: преста време нарицању, не плачите, него Апостолима васкрсење објавите.

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Жене Мироносице, дошавши с мирисима на гроб твој, Спасе, ридаху; а Анђео им рече, говорећи: Што Живога замишљате с мртвима? јер је као Бог васкрсао из гроба.

Слава:

Поклонимо се Оцу, и Сину Његовом, и Светоме Духу; Светој Тројици у једној суштини, кличући са Серафимима: Свет, Свет, Свет јеси Господе.

И сада:

Родивши Животодавца, Дјево, Адама си од греха избавила, а Еви си радост уместо жалости дала; а из Тебе рођени Бог и човек, упути к животу отпале од живота.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби Боже. Трипут.

Затим ЈЕКТЕНИЈА мала. Возглас:

Јер си Ти Цар мира, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек, и у векове векова.

И певамо Сједални дана, Глас 1. Подобан: Гроб твој Спасе...

Јосиф, измоливши од Пилата пречасно Тело, обвија га плаштаницом чистом, и божанским ароматима миропомазује, и полаже у нови гроб. Отуда, уранивши Мироносице жене, завапише: Покажи нам, као што си предсказао, Христе, Васкрсење.

Слава, и Сада...

Други, подобан:

Ужаснуше се хорови Анђелски, гледајући Онога који седи у наручју Оца, како се у гроб полаже, као мртав - Бесмртни! Њега војске Анђела окружују и славе с мртвима у Аду, као Творца и Господа.

не говоримо: Васкрсење Христово видевши... .

НО ОДМАХ

Псалм 50:

Помилуј ме, Боже, по великој милости својој и по обилном милосрђу свом очисти безакоње моје. Опери ме добро од безакоња мога, и од греха мога очисти ме. Јер безакоње своје ја знам, и грех је мој стално преда мном. Теби јединоме сагреших, и зло пред Тобом учиних, а Ти си праведан у речима својим и чист у суду своме. Гле, у безакоњима се зачех, и у гресима роди ме мати моја. Гле, истину љубиш, и јављаш ми непознатости и тајне свемудрости своје. Покропи ме исопом, и очистићу се; умиј ме, и бићу бељи од снега. Дај ми да слушам радост и весеље, да се прену кости потрвене. Одврати лице своје од грехова мојих, и сва безакоња моја очисти. Срце чисто сагради у мени, Боже, и Дух прав обнови у мени. Не одгурни ме од лица твога, и Духа Твога Светога не

одузми од мене. Дај ми радост спасења твога, и духом владалачким учврсти ме. Научићу безаконике путевима твојим, и безбожници ће се обратити к Теби. Избави ме од крви, Боже, Боже спасења мога; обрадоваће се језик мој правди твојој. Господе, отвори уста моја, и она ће казивати славу твоју. Јер да си хтео жртве, ја бих Ти принео; за жртве паљенице не мариш. Жртва је Богу дух скрушен, срце скрушено и смерно Бог неће одбацити. По доброты својој, Господе, чини добро Сиону, и нека се подигну зидови јерусалимски. Онда ће Ти бити миле жртве правде, приноси и жртве паљенице; тада ће метати на жртвеник твој теоце.

И ПЕВАМО КАНОН, ИРМОС по двапут, а тропаре на 12.

И опет на крају Ирмос оба хора заједно.

А канон је овај, од прве песме до шесте, песма Марка монаха, Епископа Идрунтског. А ирмоси су песме жене неке, по имену Касије.

Од 6-те песме до краја, песма је господина Козме. А акростих (краестрочије) канона је: КЕ СИМЕРОН ДЕ САВАТО МЕЛПО МЕГА. То јест: А И ДАНАС СУБОТУ ПЕВАМ ВЕЛИКУ.

Глас 6. Песма 1.

Ирмос: Онога који је некада таласима морским покрио гонитеља мучитеља, под земљу (данас) сакрише потомци онда спасених. Но ми, као девојке, певајмо Господу: Јер се славно прослави.

Господе Боже мој, исходну и надгробну песму певам Теби, Који си ми погребом твојим отворио улазе живота, и смрћу смрт и Ад умртвио. Тебе горе на престолу, и доле у гробу, Спасе мој, схватајући сва надсветска и подземна бића, потресаху се због твог умртвљења, јер си надумно виђен мртав, Живоначалниче.

Да испуниш све славом својом, сишао си у дубину земље; јер од Тебе се не утаји састав мој који је у Адаму; и погребен, мене иструлела новотвориш Човекољубче.

Песма 3.

Ирмос: Тебе који си на водама обесио сву земљу незадржно, твар видевши на Голготи обешена, ужасом многим би обузета, вапијући: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Симболе погребјења твога показао си, умноживши виђења; а сада тајне твоје богочовечно си разјаснио, и онима у Аду, Владико, који вапију: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Раширио си руке, и сјединио си раније растављене. А савијањем, Спасе, у плаштаницу и гробу разрешио си оковане који вапију: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Гробом и печатима, обухваћен си добровољно, Несместиви, јер си богоделатно у делима показао силу твоју, онима који поју, Човекољубче: Нема светога, осим Тебе, Господе.

Сједалец, Глас 1.

Војници, Спасе, који чуваху гроб твој, постадоше као мртви од блистања јавившег се Анђела, који проповедаше женама васкрсење. Тебе слаavimo

трулежи уништитеља, Теби припадамо васкрсломе из гроба, и јединоме Богу нашем.

Слава, И сада. Исто

Песма 4.

Ирмос: Авакум провидевши твоје на Крсту смирење, у екстази клицаше: Ти си пресекао државу моћнога, Добри, заједничарећи са онима у Аду, као свемоћан. Седми дан осветио си данас, којег а си раније благословио престанком од дела; јер ствараш све и сва, и новотвориш суботствујући, Спасе мој, и оживљавајући.

Снагом бољега, којим си Ти победио, душа твоја од тела се разлучи, раскидајући двојне везе, смрти и Ада, силом твојом, Логосе.

Ад сретнувши Те, Речи, угорча се, гледајући човека обожена, ранама покривена, и Свемоћноделатна, па од страшног виђења, погибе.

Песма 5.

Ирмос: Видевши Исаија незалазну светлост твога Богојављења, Христе, које се милостиво према нама догодило, јутрењујући од ноћи, клицаше: Васкрснуће мртви, и устаће они који су у гробовима, и сви на земљи обрадоваће се.

Ново твориш земнородне, Творче, поставши земљан, и плаштаница и гроб објављују, Речи, тајну која Ти је саприсутна; јер Благоразумни саветник, представља савет Онога који Те је родио, и у Теби ме величанствено новотвори.

Смрћу смртно, и погребом трулежно претвараш, јер нетљено твориш богодолично, обесмрћујући што си примио; јер тело твоје не виде трулежи, Владико, нити душа твоја чудесним начином у Аду не би остављена.

Из безбрачне произишав, и прободен у ребра, Створитељу мој, из њих си учинио обновљење Еве, поставши Адам; уснувши надприродно сном природноживим, и живот подигавши из сна и трулежи, као Свемоћан.

Песма 6.

Ирмос: Би прогутан, али не задржан у утроби китовој Јона. Јер носећи праобраз Тебе Који си страдао и погребу предан био, као из одаје, из звера изиђе, и говораше стражи: Ви који чувате сујетно и лажно, милост сте себи изгубили. Убијен си био, али се ниси одвојио, Речи, од тела које си примио, јер ако се и разори храм твој у време страдања, али и тако једна беше Ипостас Божанства и тела твога. Јер у обома Један си Син, Речи Божија, Бог и човек.

Човекоубиствен, но не богоубиствен би пад Адамов; јер ако и пострада тела твога земљана суштина, али Божанство остаде нестрадално; а трулежно твоје на нетрулежно си променио, и васкрсењем показао си извор живота нетрулежног.

Царује Ад, али не влада вечно над родом човечијим, јер Ти, положивши се у гроб, Моћни, живоначалном десницом браве смрти си развалио, и проповедао си тамо уснуlima од века, нелажно избављење, поставши, Спасе, прворођени из мртвих.

Кондак, Глас 6.

Онај који је бездан закључао гледа се мртав, и смирном и плаштаницом обавијен у гроб се полаже, као смртан - Бесмртник. Жене пак дођоше да Га помажу миром, плачући горко и вапијући: Ова је преблагословена Субота, у којој Христос уснувши, васкрснуће тридневан.

Икос:

Онај који све садржи, узнесе се на Крст, и сва твар рида; видећи Њега нага да виси на дрвету: Сунце зраке сакри, и звезде светлост одбацише, а земља са страхом многим потресаше се, и море побеже, и камење се распаде, а гробови многи се отворише, и усташе тела светих људи. Ад доле стење, и Јудеји се договарају да оклеветају Христово васкрсење. А жене кличу: Ова је преблагословена Субота, у којој Христос уснувши, васкрснуће тридневан.

СИНАКСАР

Стих: Узалуд чуваш гроб, стражо!

Јер не може рака задржати Саможивот. У свету и Велику Суботу празнујемо боготелесно погребње Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, и његов силазак у Ад. Тиме је род наш позван из трулежи прешао ка вечном животу. Јер све дане у години превазилази Света Четрдесетница; а у њој опет, ова Света и Велика Седмица највећа је; и у Великој Седмици опет највећа је ова Велика и Света Субота. А назива се Велика Седмица, не као да су дужи ови дани, или сати, него што су велика и надприродна чудеса, и изузетна дела Спаса нашега која су се у њој десила, а нарочито данас. Јер као у првом стварању света, свако дело учинивши Бог, и на крају најважније, у шести дан саздавши човека, у седми почину од свих дела својих, и освети га, назвавши га Субота, јер оно значи одмор. Тако и у уређењу духовног света све изврсно учинивши, и у шести дан опет васпоставивши, иструделог човека и обновивши га живоносним Крстом и смрћу, у садашњи опет седми дан упокоји, савршеним одмором од дела, уснувши животоприродним и спасоносним сном. Јер силази Реч Божија с телом у гроб, а силази и у Ад нетљеном и божанском својом душом, која се смрћу раздвојила од тела, коју је и предао у руке Оцу, Коме је и своју Крв принео, иако Он није тражио, а која је постала наше избављење. Јер није Господња душа била задржана у Аду, као душе других светаца. Јер како? Ништа она није имала на себи од прародитељске клетве, као они. Но ни крв није узео непријатељ наш ђаво, иако је нас држао, којом смо били купљени. Јер како друкчије, до само од Бога? Но и Бога његов разбојник ђаво хтео је да узме. Ипак телесно, уселио се у гроб Господ наш Исус Христос, и с божанством које је било тесно сједињено с телом. А беше с Разбојником и у Рају, и у Аду беше, као што је речено, са обоженом својом душом. А надприродно беше са Оцем, и Духом, седећи с Њима, као Бог неограничен, а беше свуда, јер нимало Божанство у гробу не страдаше, као ни на Крсту. И тљеније дакле тело Господње претрпе, то јест разрешење душе од тела; а трулежност, то јест распадање тела и удова, потпуног губљења - никако. Но Јосиф скинувши дакле, свето тело Господње, у гроб нови сахрањује, јер беше близу у врту, и камен врло велики на улазу гроба

положи. А Јудејци по Петку, приступивши говоре Пилату: Господине, сетисмо се, да ова варалица рече, док још беше жив, после три дана устаћу. Сматрамо да би било добро да твоја власт нареди војницима да утврде гроб. Одговори Пилат: Ако је дакле варалица, што се бринете за његове речи? Док беше жив, као да сведочаху да је умро. А кад је рекао: Устаћу! Нису ли од позивања на Јону то закључили? А јамачно, ако се утврди гроб неће бити украден. О, како безумници све што сами чињаху, против себе чињаху не разумевајући! А по заповести Пилата, сами са својим војницима утврдише гроб и јако запечатише, да не би Васкрсење Христово било порицано, да је била туђа стража и печати. Но Ад од сада се грчи и безумствује, осећајући огромну силу, поврати дакле Христа, тврди и крајеугаони камен, кога је на кратко био прогутао. И све које је од века имао у утроби, учинивши их храном. Неизрецивим снисхођењем твојим, Христe Боже наш, помилуј нас, амин.

Песма 7.

Ирмос: Неизрециво чудо! Онај који је у пећи избавио преподобне Младиће из пламена, полаже се у гроб мртав, бездахан, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Рањен би Ад, примивши у срце, Рањенога копљем у ребра; и стење огњем божанским уништаван, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Сјајан гроб! јер примивши у себе Створитеља као спавајућег, показа се божанска ризница живота, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Законом умирућих, полагање у гроб прима Живот свих, и њега показује извором васкрсења, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Једно беше Божанство Христово у Аду, и у гробу, и у Рају, нераздвојно са Оцем и Духом, на спасење нас који певамо: Избавитељу Боже, благословен јеси.

Песма 8.

Ирмос: Нек иступи из себе дрхтећи небо, и нек се затресу темељи земље, јер где у мртве се рачуна Онај који живи на висинама; и у гроб мали прима се као странац; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи преузносите, у све векове.

Разруши се пречисти храм, а васпоставља палу скинију: јер Адаму првومه, Други, Који на висинама живи, сиђе до Адових ризница; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи преузносите, у све векове.

Престаде смелост Ученика, а Ариматејац Јосиф првенствује; јер гледајући мртва и нага, Бога над свима, измољава и сахрањује, кличући: Младићи благословите, свештеници појте, народи преузносите, у све векове.

О чудеса нових! О добротe! О неизразивог стрпљења! Јер вољно се под земљом запечаћује, Онај који живи на висинама, и као варалица Бог бива клеветан; Њега Младићи благословите, свештеници појте, народи преузносите, у све векове.

Хвалимо, благосиљамо... **И опет Ирмос:** Нек иступи...

Песма 9.

Ирмос: Не ридај мене, Мати, гледајући у гробу Сина, кога си у утроби безсемено зачала; јер ћу васкрснути и прославићу се, и узнећу у слави, непрестано као Бог, оне који Те вером и љубављу величају.

У страном твоме порођају, избегавши болове надприродно, бејаш блажена, Беспочетни Сине; а сада Тебе, Боже мој, гледајући бездахна мртва, мачем жалости прободена сам страшно; но васкрсни, да се узвеличам.

Земља ме покрива по мојој вољи, но страше се Адови вратари, Мати, видећи Ме одевена у окрвављену хаљину освете; јер, поразивши непријатеље Крстом као Бог, васкрснућу одмах, и узвеличаћу Те. Нек се радује твар, нек се веселе сви земнородни, јер непријатељ Ад би оплењен; жене с миром нека сусрећу, јер избављам свородног Адама са Евом, и у трећи дан ћу васкрснути.

Катавасија: Не ридај. .

.

ЕКСАПОСТИЛАР, Глас 2.

Свет је Господ Бог наш. (3х)

На хвалитне постављамо стихова 4.

И певамо стихире самогласне, Глас 2.

Данас гроб држи Онога, Који држи у руци твар; камен покрива Онога који врлином покрива небеса; Живот спава, и Ад дрхти, и Адам од окова бива разрешен. Слава твоме домостроју, којим извршивши сво вечно упокојење, даровао си нам, (Боже) свесвето из мртвих твоје васкрсење.

Какав је то гледани призор? Какав је то садашњи одмор? Цар векова, извршивши страдањем домострој, у гробу суботствује, дарујући нам ново суботствовање. Њему ускликнимо: Васкрсни Боже, суди земљи, јер Ти царујеш до века, имајући неизмерну велику милост.

Ходите да видимо Живот наш који у гробу лежи, да би оне који у гробовима леже оживио. Ходите данас сви који гледате уснулог потомка Јудиног, пророчки Њему ускликнимо: Легавши уснуо си као лав, ко ће Те подићи, Царе? Но васкрсни самовластно, Који си дао Себе драговољно за нас. Господе, слава Теби.

Глас 6.

Проси Јосиф тело Исусово, и положи га у нови свој гроб; јер требаше Он из гроба, као из ложнице да изађе. Ти који си разорио моћ смрти, и људима отворио врата рајска, Господе, слава Теби.

Слава, Глас 6.

Данашњи дан тајно прасликоваше велики Мојсије говорећи: И благослови Бог дан седми. Јер то је благословена Субота; она је дан одмора, у којем почину од свих дела својих Јединородни Син Божији, домостројем кроз смрт телом суботствовавши. И у оно што би враћајући се опет васкрсењем, дарова нам живот вечни, као једини благ и Човекољубац.

И сада, Богородичан. Глас 2.

Преблагословена Си Богородице Дјево. Јер Рођеним од Тебе Ад би оплењен, Адам би поново призван, проклетство умртвљено, Ева ослобођена, смрт усмрћена, и ми оживесмо. Тога ради певајући кличемо: Благословен Христос, Бог наш, који си тако благоизволео, слава Теби.

СЛАВОСЛОВЉЕ ВЕЛИКО

Свештеник се облачи у пуно свештеничко одјејање, и излази са светим Еванђељем, и са ПЛАШТАНИЦОМ врши се трократни опход око цркве, уз појање: Свети Боже ...

По уласку у храм, Говори свештеник: Пазимо! Мир свима. Премудрост!

И ми тропар једном:

Благолики Јосиф, с дрвета скинувши пречисто тело твоје, плаштаницом чистом и мирисима га обави, у гробу новом сахранивши положи.

И говоримо тропар пророштва, Глас 2.

Христе, Који држиш све крајеве, изволио си да будеш гробом држан, да би из Адових жвала избавио човечанство, и васкрснувши оживио нас, као Бог бесмртан.

Преблагословена Си Богородице Дјево. Јер Рођеним од Тебе Ад би оплењен, Адам би поново призван, проклетство умртвљено, Ева ослобођена, смрт усмрћена, и ми оживесмо. Тога ради певајући кличемо: Благословен Христос, Бог наш, који си тако благоизволео, слава Теби.

Слава, И сада. Исто.

Затим ПРОКИМЕН, Глас 4.

Васкрсни, Боже, помози нам, и избави нас, ради славе Имена Твога.

Стих: Боже, ушима нашим слушасмо, и оци нам наши проповедаше.

Читање из Пророштва Језекиљевих, Глава 37 (1-14).

Рука Господња дође нада ме, и Господ ме изведе у духу, постави ме усред поља, које бијаше пуно кости. И проведе ме покрај њих унаоколо, и гле, бијаше их врло много у пољу, и гле, бијаху врло сухе. И рече ми: сине човјечји, хоће ли оживјети ове кости? А ја рекох: Господе Господе, ти знаш. Тада ми рече: пророкуј за те кости, и кажи им: сухе кости, чујте ријеч Господњу. Овако говори Господ Господ овијем костима: гле, ја ћу метнути у вас дух, и оживјећете. И метнућу на вас жиле, и обложићу вас месом, и навући ћу на вас кожу, и метнућу у вас дух и оживјећете, и познаћете да сам ја Господ. Тада стадох пророковати, како ми се заповједи; а кад пророковах наста глас, и гле потрес, и кости се прибираху свака ка својој кости. И погледах, и гле, по њима изидоше жиле и месо, и озго се кожа навуче; али духа не бјеше у њима. Тада ми рече: пророкуј духу, пророкуј, сине човјечји, и реци духу: овако вели Господ Господ: од четири вјетра дођи, душе, и дуну на ове побијене да оживе. И пророковах, како ми се заповједи и уђе у њих дух, и оживјеше, и стадоше на ноге, бјеше

војска врло велика. Тада ми рече: сине човјечји, ове су кости сав дом Израиљев; гле, говоре: посахнуше кости наше и прође надање наше, пропадосмо. Зато пророкуј, и кажи им: овако вели Господ Господ: ево, ја ћу отворити гробове ваше, и извешћу вас из гробова ваших, народе мој, и довешћу вас у земљу Израиљеву. И познаћете да сам ја Господ, кад отворим гробове ваше, и изведем вас из гробова ваших, народе мој. И метнућу дух свој у вас да оживите, и населићу вас у вашој земљи, и познаћете да ја говорим и чиним, говори Господ.

Прокимен, Глас 7.

Васкрсни, Господе Боже мој, нека се узвиси рука твоја, не заборави сасвим убогих твојих.

Стих: Хвалићу Те, Господе, свим срцем мојим, јављаћу сва чудеса твоја.

Апостол

Читање Посланице Коринћанима (5,6-8) и Галатима (3,13-14).

Браћо, не знате ли да мало квасца све тијесто укисели? Одбаците, дакле, стари квасац, да буде ново тијесто, као што сте бесквасни. Јер и Пасха наша Христос, жртвова се за нас. Зато да празнујемо не у квасцу старом, ни у квасцу злоће и неваљалства, него у бесквасним хљебовима искренности и истине. Христос нас је искупио од проклетства закона поставши за нас проклетство, јер је написано: Проклет сваки који виси на дрвету; да на многобошцима буде благослов Авраамов у Христу Исусу, да примимо обећање Духа кроз вјеру.

Алидуја, Глас 5. Да васкрсне Бог, и развеју се непријатељи његови, и да беже од лица његова сви који Га мрзе.

Стих: Као што ишчезава дим да ишчезну, као што се топи восак на домаку огња.

Стих: Тако да погину грешници од лица Божија, а праведници да се узвеселе.

ЕВАНЂЕЉЕ од Матеја, зачало 114. (Глава 27,62-66).

Сутрадан пак по петку сабраше се првосвештеници и фарисеји код Пилата говорећи: Господару, сјетисмо се да онај варалица каза још за живота: Послије три дана устаћу. Зато заповједи да се утврди гроб до трећега дана да не дођу како ученици његови ноћу, да га не украду и не кажу народу; Устаде из мртвих; и биће посљедња превара гора од прве. Рече им Пилат: Имате стражу, идите те утврдите како знате. А они отишавши утврдише гроб са стражом и запечатише камен.

Затим ЈЕКТЕНИЈА: Рецимо сви... , и: Допунимо...

И остало као што је обично.

И бива ОТПУСТ.

Први час пева се у Притвору. А трећи час, шести и девети, певају се заједно обично у Притвору са Блаженима, у своје време.

У СВЕТУ И ВЕЛИКУ СУБОТУ НА ВЕЧЕРЊИ

Око деветог часа дана (тј. око три сата после подне или кад је уобичајено), клена се за вечерњу.

Свештеник се облачи у пуне одежде, и када благослови, почињемо почетни Псалом.

Затим Јектенија велика.

Онда, Господе, возвах... , Глас 1.

(У манастирима сви свештеници и ђакони, када се стигне до стиха: Паиће у мрежу своју... чине поклон, одлазе и облаче се и они у одјејање, и врше проскомидију).

Постављамо стихове на 8. А певамо стихире васкрсне Осмогласника 3, и од стиховњих једну.

Васкрсне, Глас 1.

Вечерње наше молитве, прими Свети Господе, и даруј нам опроштај грехова, јер си једини који си показао у свету Васкрсење.

Опколите народи Сион, и обухватите га, и дајте славу у њему Васкрсом из мртвих, јер је Он Бог наш, Који нас избавља од безакоња наших.

Ходите народи запевајмо, и поклонимо се Христу, славећи његово из мртвих Васкрсење, јер је Он Бог наш, Који је од преваре непријатељске свет избавио.

Страдањем твојим Христе, од страдања се ослободисмо, и Васкрсењем твојим од трулежи се избависмо; Господе, слава Теби.

Друге стихире самогласне, Велике Суботе три, понављајући прву. Глас 8.

Данас Ад стењући вапије: Боље би ми било да Рођеног од Марије нисам примио, јер дошавши на ме, државу моју разруши, врата бакарна разби; душе, које сам раније држао, Бог будући, васкрсе, слава, Господе, Крсту твоме, и Васкрсењу твоме.

Данас Ад стењући вапије: Разруши се моја власт, примих Мртвога као једног од умрлих, Њега више држати не могу, но губим са Њим и оне над којима царовах; ја имадох мртваце од века, но Овај гле све васкрсава. Слава, Господе, Крсту твоме, и Васкрсењу твоме.

Данас Ад стењући вапије: Жртвована би моја држава; Пастир се разапел и Адама васкрсе; лиших се оних над којима царовах; и које победивши прогутах, све их избљувах; испразни гробове Распети, слаби држава смрти. Слава, Господе, Крсту твоме и Васкрсењу твоме.

Слава, Глас 6.

Данашњи дан тајно прасликоваше велики Мојсије говорећи: И благослови Бог дан седми. Јер то је благословена Субота; она је дан одмора, у којем почину од свих дела својих Јединородни Син Божији, домостројем кроз смрт телом суботствовавши. И у оно што би враћајући се опет васкрсењем, дарова нам живот вечни, као једини благ и Човекољубац.

И сада, Богородичан, Глас 1.

Свесветску славу, која је од људи изникла, и Владику родила, небеску двер, појмо Марију Дјеву, песму Бестелесних, и украс верних. Јер Она се показа небо, и храм Божанства; Она разрушивши преграду непријатељства, мир уведе, и Царство отвори. Ову, дакле, имајући утврђење вере, имамо браниоца рођеног из Ње Господа. Не бој се, дакле, не бој се народе Божији, јер Он победи непријатеље, као Свесилан.

Вход са ЕВАНЂЕЉЕМ.

Светлости тиха...

Прокимен не говоримо, но одмах Свештеник: Премудрост.

И почиње чтец ПАРИМЕЈЕ:

1. Читање из књиге СТВАРАЊА. (Глава 1,1-13).

У почетку створи Бог небо и земљу. А земља бјеше без обличја и пуста, и бјеше тама над безданом; и дух Божији дизаше се над водом. И рече Бог: нека буде свјетлост. И би свјетлост. И видје Бог свјетлост да је добра; и растави Бог свјетлост од таме. И свјетлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први. Потом рече Бог: нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде. И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако. А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други. Потом рече Бог: нека се сабере вода што је под небом на једно мјесто, и нека се покаже сухо. И би тако. И сухо назва Бог земља, а зборишта водена назва мора; и видје Бог да је добро. Опет рече Бог: нека пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме, и дрво родно, које рађа род по својим врстама, у којем ће бити сјеме његово на земљи. И би тако. И пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме по својим врстама, и дрво, које рађа род, у којем је сјеме његово по његовијем врстама. И видје Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

2. Читање из пророштава ИСАИЈЕ. (Глава 60,1-16).

Устани, свијетли се, јер дође свјетлост твоја, и слава Господња обасја те. Јер, гле, мрак ће покрити земљу и тама народе; а тебе ће обасјати Господ и слава његова показаће се над тобом. И народи ће доћи к видјелу твојему и ка свјетлости која ће те обасјати. Подигни очи своје унаоколо и види: сви се скупљају и иду к теби, синови ће твоји из далека доћи и кћери твоје носиће се у наручју. Тада ћеш видјети, и обрадоваћеш се, и срце ће ти се удивити и раширити, јер ће се к теби окренути мноштво морско и сила народа доћи ће к теби.

Мноштво камила прекрилиће те, дромедари из Мадијама и Ефе; сви из Саве доћи ће, злато и кад донијеће, и славу Господњу јављаће. Сва стада Кидарска скупиће се к теби, овнови Навајотски биће ти на потребу; принесени на олтару мом биће угодни, и дом славе своје прославићу. Ко су оно што лете као облаци и као голубови на прозоре своје? Острва ће ме чекати и прве лађе Тарсиске, да доведу синове твоје из далека, и с њима сребро њихово и злато њихово, имену Господа Бога твојега и свеца Израиљева, јер те прослави. И

туђини ће сазидати твоје, и цареви њихови служиће ти; јер у гњеву свом ударих те, а по милости својој помиловаћу те. И твоја ће врата бити свагда отворена, неће се затворити ни дању ни ноћу, да ти се доведе сила народа, и цареви њихови да се доведу. Јер народ и царство, које ти не би служило, погинуће, тако ће се народи сасвијем затрти. Слава Ливанска теби ће доћи, јела, бријест и шимшир, да украсе мјесто светиње моје да би прославио мјесто ногу својих. И синови онијех који су те мучили доћи ће к теби клањајући се, и сви који те презираше падаће к стопалима ногу твојих, и зваће те градом Господњим, Сионом свеца Израилева. Што си био остављен и мрзак тако да нико није пролазио кроза те, мјесто тога ћу ти учинити вјечну славу, и весеље од кољена до кољена. Јер ћеш млијeko народа сати, и сисе царске дојићеш, и познаћеш да сам ја Господ спаситељ твој и избавитељ твој, силни Јаковљев.

3. Читање из књиге ИЗЛАСКА. (Глава 12,1-11).

И рече Господ Мојсију и Арону у земљи Мисирској говорећи: Овај мјесец да вам је почетак мјесецима, да вам је први мјесец у години. Кажите свему збору Израилеву и реците: десетого дана овога мјесеца сваки нека узме јагње или јаре, по породицама, по једно на дом; Ако ли је дом мали за јагње или јаре, нека узме к себи сусједа, који му је најближи, с онолико душа колико треба да могу појести јагње или јаре. А јагње или јаре да вам буде здраво, мушко, од године; између оваца или између коза узмите. И чувајте га до четрнаестого дана овога мјесеца, а тада сав колики збор Израилев нека га закоље увече. И нека узму крви од њега и покропе оба довратка и горњи праг на кућама у којима ће га јести. И нека једу месо исте ноћи, на ватри печено, с хљебом пријеснијем и са зељем горким нека једу. Немојте јести сирово ни у води кухано, него на ватри печено, с главом и с ногама и с дробом. И ништа немојте оставити до јутра; ако ли би што остало до јутра, спалите на ватри. А овако једите: опасани, обућа да вам је на ногу и штап у руци, и једите хитно, јер је пролазак Господњи.

4. Читање из пророштава ЈОНИНИХ. (Глава 1-4,11).

Дође ријеч Господња Јони сину Аматијеву говорећи: Устани, иди у Ниневију град велики, и проповијодај против њега, јер изађе злоћа њихова преда ме. А Јона уста да бјежи у Тарсис од Господа, и сишав у Јопу нађе лађу која иђаше у Тарсис, и платив возарину уђе у њу да отиде с њима у Тарсис од Господа. Али Господ подиже велик вјетар на мору, и поста велика бура на мору да мишљаху да ће се разбити лађа. И лађари уплашивши се призиваху сваки својега бога, и бацаху што бјеше у лађи у море да би била лакша; а Јона бјеше сишао на дно лађи, и легао спаваше тврдо. А управитељ од лађе приступи к њему и рече му: шта ти спаваш! устани, призивај Бога својега, не би ли нас се опоменуо Бог да не погинемо. Потом рекоше један другоме: ходите, да бацимо ждријеб да видимо са кога дође на нас ово зло. И бацише ждријеб, и паде ждријеб на Јону. Тада му рекоше: кажи нам за што дође ово зло на нас; које си радње? и одакле идеш? из које си земље? и од кога си народа? А он им рече: Јеврејин сам, и бојим се Господа Бога небескога, који је створио море и суху земљу. Тада се врло уплашише људи, и рекоше му: што си учинио? Јер дознаше људи да бјежи од Господа, јер им он каза. И рекоше му: што ћемо чинити с тобом, да би нам

море утолило? Јер бура на мору биваше све већа. А он им рече: узмите ме и баците ме у море, и море ће вам утолити, јер видим да је с мене дошла на вас ова велика бура. А људи стадоше веслати да би дошли ка крају; али не могаху, јер им бура на мору биваше све већа. Тада призваше Господа и рекоше: молимо ти се, Господе, да не погинемо ради душе овога човјека, ти немој метнути на нас крви праве, јер ти, Господе, чиниш како хоћеш. По том узеше Јону и бацише га у море, и преста бура на мору. Тада се побојаше они људи Господа врло, и принесосе жртву Господу и учинише завјете.

А Господ заповједи, те велика риба прогута Јону; и Јона би у трбуху рибљем три дана и три ноћи. И замоли се Јона Господу Богу својему из трбуха рибљега, и рече: завапих у невољи својој ка Господу, и услиши ме; из утробе гробне повиках, и ти чу глас мој. Јер си ме бацио у дубине, у срце мору, и вода ме оптече; све поплаве твоје и вали твоји прелазише преко мене. И рекох: одбачен сам испред очију твојих; али ћу још гледати свету цркву твоју. Оптекоше ме воде до душе, бездана ме опколи, сита омота ми се око главе. Сидох до крајева горских, пријеворнице земаљске нада многу су до вијека; али ти извади живот мој из јаме, Господе Боже мој. Кад нестајаше душе моје у мени, поменух Господа, и молитва моја дође к теби, у свету цркву твоју. Који држе лажне таштине, остављају своју милост. А ја ћу ти гласом захвалнијем принијети жртву, испунити што сам завјетовао; спасење је у Господа. И Господ заповједи риби, те избљува Јону на земљу.

И дође ријеч Господња Јони други пут говорећи: Устани, и иди у Ниневију град велики, и проповиједај му оно што ти ја кажем. И устав Јона отиде у Ниневију по ријечи Господњој; а Ниневија бјеше град врло велик, три дана хода. И Јона поче ићи по граду један дан хода, и проповиједа и рече: јоште четрдесет дана, па ће Ниневија пропасти. И Ниневиљани повјероваше Богу, и огласише пост, и обукоше се у костријет од највећег до најмањег. Јер кад дође та ријеч до цара Ниневијскога, он уста са својега пријестола, и скиде са себе своје одијело, и обуче се у костријет и сједе у пепео. И прогласи се и каза се по Ниневији по заповијести царевој и кнезова његовијех говорећи: људи и стока, говеда и овце да не окусе ништа, ни да пасу ни да пију воде. Него и људи и стока да се покривају костријећу, и да призивају Бога јако, и да се врати сваки са свога злого пута и од неправде која му је у руку. Ко зна, еда се поврати и раскаје Бог и поврати се од љутога гњева својега, те не изгинемо. И Бог видје дјела њихова, гдје се вратише са злого пута својега; и раскаја се Бог ода зла које рече да им учини, и не учини.

А Јони би врло недраго, и расрди се. И помоли се Господу и рече: Господе! не рекох ли то кад још бијех у својој земљи? за то шћих прије побјећи у Тарсис; јер знах да си ти Бог милостиви и жалостив, спор на гњев и обилан милосрђем, и кајеш се ода зла. Сада Господе, узми душу моју од мене, јер ми је боље умријети него живјети. А Господ рече: је ли добро што се срдиш? И Јона изиде из града, и сједе с истока граду, и начини ондје колибу, и сјеђаше под њом у хладу да види што ће бити од града. А Господ Бог заповједи, те узросте тиква над Јоном да му буде сјен над главом да му поможе у муци његовој; и Јона се обрадова тикви веома. По том заповједи Бог, те дође црв у зору сјутрадан, и подгризе тикву, те усахну. И кад ограну сунце, посла Бог сух источни вјетар; и

сунце стаде жећи Јону по глави тако да обамираше и пожеље да умре говорећи: боље ми је умријети него живјети. А Бог рече Јони: је ли добро што се срдеш тикве ради? А он рече: добро је што се срдим до смрти. А Господ му рече: теби је жао тикве, око које се нијеси трудио, и које нијеси одгајио, него једну ноћ узрaste а другу ноћ пропаде. А мени да не буде жао Ниневије, великога града, у ком има више од сто и двадесет тисућа људи који још не знају шта је десно шта ли лијево, и много стоке?

5. Читање из књиге ИСУСА НАВИНА. (Глава 5,10-15).

И синови Израљеви стојећи у околу у Галгалу, славише пасху четрнаестог дана онога мјесеца увече у пољу Јерихонском. И сјутрадан послје пасхе једоше од жита оне земље хљебове пријесне и зрна пржена, исти дан. И преста мана сјутрадан по што једоше жита оне земље, и већ више не имаше мане синови Израљеви, него једоше од рода земље Хананске оне године. И кад Исус бијаше код Херихона, подиже очи своје и погледа, а то човјек стоји према њему с голијем мачем у руци. И приступи к њему Исус и рече му: јеси ли наш или наших непријатеља? А он рече: нијесам; него сам војвода војске Господње, сада дођох. А Исус паде ничице на земљу, и поклони се, и рече му: шта заповиједа господар мој служи својему? А војвода војске Господње рече Исусу: изуј обућу с ногу својих, јер је мјесто гдје стојиш свето. И учини Исус тако.

6. Читање из књиге ИЗЛАСКА. (Глава 13,20-14,31).

Тако отишавши из Сохота стадоше у око у Етаму, крај пустиње. А Господ иђаше пред њима дању у ступу од облака водећи их путем а ноћу у ступу од огња свијетлећи им, да би путовали дању и ноћу. И не уклањаше испред народа ступа од облака дању ни ступа од огња ноћу. И рече Господ Мојсију говорећи: Кажи синовима Израљевим нека савију и стану у око пред Пи-Аирот између Мигдола и мора према Вел-Сефону; према њему нека стану у око покрај мора. Јер ће Фараон рећи за синове Израљеве: зашли су у земљу, затворила их је пустиња. И учинићу да отврдне срце Фараону, те ће поћи у потјеру за вама, и ја ћу се прославити на њему и на свој војсци његовој, и Мисирци ће познати да сам ја Господ. И учинише тако. А кад би јављено цару Мисирском да је побјегао народ, промијени се срце Фараоново и слуга његовијех према народу, те рекоше: шта учинисмо, те пустисмо Израља да нам не служи? И упреже у кола своја, и узе народ свој са собом. И узе шест стотина кола изабраних и што још бјеше кола Мисирских, и над свјема војводе. И Господ учини, те отврдну срце Фараону цару Мисирском, и пође у потјеру за синовима Израљевијем, кад синови Израљеви отидоше под руком високом. И тјеравши их Мисирци стигоше их, сва кола Фараонова, коњици његови и војска његова, кад бјеху у околу на мору код Пи-Аирота према Вел-Сефону. И кад се приближи Фараон, подигоше синови Израљеви очи своје, а то Мисирци иду за њима, и уплашише се врло, и повикаше синови Израљеви ка Господу. И рекоше Мојсију: зар не бјеше гробова у Мисиру, него нас доведе да изгинемо у пустињи? Шта учини, те нас изведе из Мисира? Нијесмо ли ти говорили у Мисиру и рекли: прођи нас се, нека служимо Мисирцима? јер би нам боље било служити Мисирцима него изгинути у пустињи. А Мојсије рече народу: не

бојте се, станите па гледајте како ће вас Господ избавити данас; јер Мисирце које сте видјели данас, нећете их нигда више видјети до вијека. Господ ће се бити за вас, а ви ћете мучати. А Господ рече Мојсију: што вичеш к мени? кажи синовима Израиљевијем нека иду. А ти дигни штап свој и пружи руку своју на море, и расцијепи га, па нека иду синови Израиљеви посред мора сухим. И гле, ја ћу учинити да отврдне срце Мисирцима, те ће поћи за њима; и прославићу се на Фараону и на свој војсци његовој, на колима његовијем и на коњицима његовијем. И Мисирци ће познати да сам ја Господ, кад се прославим на Фараону, на колима његовијем и на коњицима његовијем. И подиже се анђеоски Господњи, који иђаше пред војском Израиљском, и отиде им за леђа; и подиже се ступ од облака испред њих, и стаде им за леђа. И дошав међу војску Мисирску и војску Израиљску бјеше онијем облак мрачан а овијем свијетљаше по ноћи, те не приступише једни другима цијелу ноћ. И пружи Мојсије руку своју на море, а Господ узби море вјетром источнијем, који јако дуваше цијелу ноћ, и осуши море, и вода се раступи. И пођоше синови Израиљеви посред мора сухим, и вода им стајаше као зид с десне стране и с лијеве стране. И Мисирци тјерајући их пођоше за њима посред мора, сви коњи Фараонови, кола и коњици његови. А у стражу јутрењу погледа Господ на војску Мисирску из ступа од огња и облака, и смете војску Мисирску. И позбаца точкове колима њиховијем, те их једва вуцијаху. Тада рекоше Мисирци: бјежимо од Израиља, јер се Господ бије за њих с Мисирцима. А Господ рече Мојсију: пружи руку своју на море, нека се врати вода на Мисирце, на кола њихова и на коњике њихове. И Мојсије пружи руку своју на море, и дође опет море на силу своју пред зору, а Мисирци нагоше бјежати према мору; и Господ баци Мисирце усред мора. А вративши се вода потопа кола и коњике са свом војском Фараоновом, што их год бјеше пошло за њима у море, и не оста од њих ни један. И синови Израиљеви иђаху посред мора сухим; и стајаше им вода као зид с десне стране и с лијеве стране. И избави Господ Израиља у онај дан из руку Мисирских; и видје Израиљ мртве Мисирце на бријегу морском. И видје Израиљ силу велику, коју показа Господ на Мисирцима, и народ се побоја Господа, и вјероваша Господу и Мојсију слуги његову.

Тада запјева Мојсије и синови Израиљеви ову пјесму Господу, и рекоше овако:

ЧТЕЦ говори: Појмо Господу:

А појци поју на глас 5: Јер се славно прослави.

И Чтец редом сваком хору говори стихове 15-е главе, додајући сваком стиху: ПОЈМО ГОСПОДУ, а хорови (певнице) допевавају: ЈЕР СЕ СЛАВНО ПРОСЛАВИ.

- Коња и коњика врже у море. **Појмо Господу.**

А оба лика поју: Јер се славно прослави.

- Помоћник и заштитник би ми на спасење. **Појмо Господу.**

- Он је Бог мој, и славићу Га, Бог оца мојега и узвишаваћу Га. **Појмо Господу.**
- Господ је велик ратник; име му је Господ. Кола Фараонова и војску његову врже у море. **Појмо Господу.**
- Избране војводе његове утопише се у црвеном мору. **Појмо Господу.**
- Бездани их покрише; падоше у дубину као камен. **Појмо Господу.**
- Десница твоја, Господе, прослави се у сили; десница твоја, Господе, сатре непријатеља. **Појмо Господу.**
- Пустио си гњев свој, и прождрије их као сламу, и духом гњева твога раздвоји се вода. **Појмо Господу.**
- Стаде у гомилу вода; стинуше се вали усред мора. **Појмо Господу.**
- Непријатељ рече: тераћу, стигнућу, дијелићу плијен; наситиће их се душа моја, извућићу мач свој, истребиће их рука моја. **Појмо Господу.**
- Ти дуну вјетром својим, и море их покри, и утонуше као олово у дубокој води. **Појмо Господу.**
- Ко је као ти међу силнима, Господе? ко је као ти славан у светлости, страشان у хвали, и да чини чудеса? **Појмо Господу.**
- Ти пружи десницу своју, и прождрије их земља. Водиш милошћу својом народ, који си искупио. **Појмо Господу.**
- Водиш крјепошћу својом у стан светости своје. Чуће народи и задрхтаће; мука ће спопасти оне који живе у земљи Филистејској. **Појмо Господу.**
- Тада ће се препасти старјешине Едомске, јунаке Моавске спопашће дрхат, уплашиће се сви који живе у Хананској. **Појмо Господу.**
- Спопашће их страх и трепет; од величине руке твоје замукнуће као камен. **Појмо Господу.**
- Докле не прође народ твој, Господе, докле не прође народ, који си задобио. **Појмо Господу.**
- Одвешћеш их и насадићеш их на гори наслједства својега, на мјесту које си себи за стан спремио, Господе, у светињи, Господе, коју су твоје руке утврдиле. **Појмо Господу.**
- Господ ће царовати до вијека. Јер ућоше коњи Фараонови с колима његовијем и с коњицима његовијем у море, и Господ поврати на њих воду морску. **Појмо Господу.**
- А синови Израиљеви прођоше сухим посред мора. **Појмо Господу.**

Слава... . Појмо Господу.

И сада... . Појмо Господу.

И на крају ЧТЕЦ пева исто:

- Јер се славно прослави.

7. Читање из пророштава Софонија. (Глава 3,8-15).

За то чекајте ме, говори Господ, до дана кад ћу се подигнути на плијен; јер је суд мој да саберем народе и покупим царства, да излијем на њих гњев свој, сву жес-

тину јарости своје, јер ће огањ ревности моје прождријети сву земљу. Јер ћу тада промијенити народима усне, те ће бити чисте, да би сви призивали име Господње и служили му сложнијем раменима. Испреко ријека Хуских који се мени моле, расијани моји, донијеће ми даре. Тада се нећеш више стидјети ни једнога својих дјела, којима си ми згријешио; јер ћу онда узети из тебе оне који се хвале славом твојом, и нећеш се више величати на светој гори мојој. И оставићу у теби народ невољан и сиромашан, и он ће се уздати у име Господње. Остатак Израиљев неће чинити безакоња нити ће говорити лажи, нити ће се наћи у устима њиховијем језик пријеваран; него ће пасти и лежати и неће бити никога да их плаши. Пјевај, кћери Сионска; кликуј, Израиљу; радуј се и весели се из свега срца, кћери Јерусалимска! Уклони Господ судове твоје, одврати непријатеље твоје; цар Израиљев Господ усред тебе је, нећеш се више бојати зла.

8. Читање из треће књиге о царевима (тј. прве у српској Библији). (Глава 17,8-24).

Тада дође њему ријеч Господња говорећи: Устани, иди у Сарепту Сидонску, и сједи ондје; ево заповједио сам ондје жени удовици да те храни. И уставши отиде у Сарепту; и кад дође на врата градска, гле, жена удовица купљаше ондје дрва; и он је дозва и рече јој: донеси ми мало воде у суду да се напијем. И она пође да донесе; а он је викну и рече: донеси ми и хљеба мало. А она рече: тако да је жив Господ Бог твој, немам печена хљеба до грст брашна у здјели и мало уља у крчагу; и ето купим дрваца да отидем и зготовим себи и сину својему, да поједемо, па онда да умремо. А Илија јој рече: не бој се, иди, зготови како си рекла; али умијеси прво мени један колачић од тога, и донеси ми, па послвије готови себи и сину својему. Јер овако вели Господ Бог Израиљев: брашно се из здјеле неће потрошити нити ће уља у крчагу нестати докле не пусти Господ дажда на земљу. И она отиде и учини како рече Илија; и једе и она и он и дом њезин годину дана; Брашно се из здјеле не потроши нити уља у крчагу нестало по ријечи Господњој, коју рече преко Илије. А послвије тога разболе се син жени домаћици, и болест његова би врло тешка, тако да издахну. И она рече Илији: шта је теби до мене, човјече Божији? Јеси ли дошао к мени да споменеш безакоње моје и да ми умориш сина? А он јој рече: дај ми сина својега. И узев га из наручја њезина однесе га у горњу клијет, гдје он сјеђаше, и положи га на постељу своју. Тада завапи ка Господу и рече: Господе Боже мој, зар си и ову удовицу код које сам гост тако уцвијелио уморивши јој сина? И пружив се над дјететом три пута завапи ка Господу говорећи: Господе Боже мој, нека се поврати у дијете душа његова. И Господ услиши глас Илијин, те се поврати у дијете душа његова, и оживје. А Илија узев дијете снесе га из горње клијети у кућу, и даде га матери његовој, и рече Илија: види, жив је твој син. А жена рече Илији: сада знам да си човјек Божији и да је ријеч Господња у твојим устима истина.

9. Читање из пророштава Исаије. (Глава 61,10-11-62,1-5).

Веома ћу се радовати у Господу, и душа ће се моја веселити у Богу мојем, јер ме обуче у хаљине спасења и плаштем правде огрте ме као кад женик намјести накит и као кад се невјеста уреси уресом својим. Јер као што из земље расте биље и у врту ниче што се посије, тако ће Господ Бог учинити да никне правда и

похвала пред свијем народима. Сиона ради нећу умукнути, и Јерусалима ради нећу се умирити, докле не изађе као свјетлост правда његова и спасење се његово разгори као свијећа. Тада ће видјети народи правду твоју и сви цареви славу твоју, и прозваћеш се новијем именом, које ће уста Господња изрећи. И бићеш красан вијенац у руци Господњој и царска круна у руци Бога својега. Нећеш се више звати остављена, нити ће се земља твоја звати пустош, него ћеш се звати милина моја и земља твоја удата, јер ћеш бити мио Господу и земља ће твоја бити удата. Јер као што се момак жени дјевојком, тако ће се синови твоји оженити тобом; и како се радује женик невјести, тако ће се теби радовати Бог твој.

10. Читање из књиге Постања. (Глава 22,1-18).

Послије тога шћаше Бог окушати Аврама, па му рече: Авраме! А он одговори: ево ме. И рече му Бог: узми сада сина својега, јединца својега милога, Исака, па иди у земљу Морију, и спали га на жртву тамо на брду гдје ћу ти казати. И сјутрадан рано уставши Аврам осамари магарца својега, и узе са собом два момка и Исака сина својега; и нацијепавши дрва за жртву подиже се и пође на мјесто које му каза Бог. Трећи дан подигавши очи своје Аврам угледа мјесто из далека. И рече Аврам момцима својим: останите ви овдје с магарцем, а ја и дијете идемо онамо, па кад се помолимо Богу вратићемо се к вама. И узевши Аврам дрва за жртву напрти Исаку сину својему, а сам узе у своје руке огња и нож; па отидоше обојица заједно. Тада рече Исаак Авраму оцу својему: оче! А он рече: што, сине! И рече Исаак: ето огња и дрва, а гдје је јагње за жртву? А Аврам одговори: Бог ће се, синко, постарати за јагње себи на жртву. И иђаху обојица заједно. А кад дођоше на мјесто које му Бог каза, Аврам начини ондје жртвеник, и метну дрва на њ, и свезавши Исака сина својега метну га на жртвеник врх дрва; И измахну Аврам руком својом и узе нож да закоље сина својега. Али анђео Господњи викну га с неба, и рече: Авраме! Авраме! А он рече: ево ме. А анђео рече: не дижи руке своје на дијете, и не чини му ништа; јер сада познах да се бојиш Бога, кад нијеси пожалио сина својега, јединца својега, мене ради. И Аврам подигавши очи своје погледа; и гле, ован иза њега заплео се у чести роговима; и отишавши Аврам узе овна и спали га на жртву мјесто сина својега. И назва Аврам оно мјесто: Господ ће се постарати. Зато се и данас каже: на брду, гдје ће се Господ постарати. И анђео Господњи опет викну с неба Аврама. И рече: собом се заклек, вели Господ: кад си тако учинио, и нијеси пожалио сина својега, јединца својега. Заиста ћу те благословити и сјеме твоје веома умножити, да га буде као звијезда на небу и као пијеска на бријегу морском; и наслиједиће сјеме твоје врата непријатеља својих; И благословиће се у сјемени твојем сви народи на земљи, кад си послушао глас мој.

11. Читање из пророштва Исаије. (Глава 61,1-10).

Дух је Господа Бога на мени, јер ме Господ помаза да јављам добре гласе кроткима, посла ме да завијем рањене у срцу, да огласим заробљенима слободу и сужњима да ће им се отворити тамница, да огласим годину милости Господње и дан освете Бога нашега, да утјешим све жалосне, да учиним жалоснима у Сиону и дам им накит мјесто пепела, уље радости мјесто жалости,

одијело за похвалу мјесто духа тужнога, да се прозову храстови правде, сад Господњи за славу његову. И они ће сазидати давнашње пустолине, подигнуће старе развалине и поновиће градове пусте, што леже разваљени од много нараштаја. И туђини ће стајати и пасти стада ваша, и иностранци ће бити ваши орачи и виноградари. А ви ћете се звати свештеници Господњи, слуге Бога нашега говориће вам се, благо народа јешћете и славом њиховом хвалићете се. За двоструку срамоту вашу, и што се пјеваше: руг је дио њихов, за то ће у земљи њиховој наслиједити двојном и имаће вјечну радост. Јер ја Господ љубим правду и мрзим на грабеж са жртвом паљеницом, и даћу им плату у истину, и вјечан завјет учинићу с њима. И сјеме ће се њихово знати у народима и натражје њихово међу племенима; ко их год види познаће их да су сјеме које је благословио Господ. Веома ћу се радовати у Господу, и душа ће се моја веселити у Богу мојем, јер ме обуче у хаљине спасења и плаштем правде огрте ме као кад женик намјести накит и као кад се невјеста уреси уресом својим.

12. Читање из четврте књиге о царевима (тј. друге у српској Библији). (Гл. 4,8-37).

Послије тога једном иђаше Јелисије кроз Сунам, а ондје бијаше богата жена, која га остави да једе хљеба; и од тада кад год пролажаше, увраћаше се к њој да једе хљеба. И она рече мужу својему: гле, видим да је свет човјек Божији овај што све пролази овуда. Да начинимо малу клијет, и да му намјестимо постељу и сто и столицу и свијетњак, па кад дође к нама, нека се ту склони. Потом он дође једном онамо, и ушав у клијет почину ондје. И рече момку својему Гијезију: зови Сунамку. И он је дозва; и она стаде пред њим. И он рече Гијезију: кажи јој: ето стараш се за нас свакојако; шта хоћеш да ти учиним? имаш ли што да говорим цару или војводи? А она рече: ја живим усред својега народа. А он рече: шта бих јој дакле учинио? А Гијезије рече: ето нема сина, а муж јој је стар. А он рече: зови је. И он је дозва, и она стаде на вратима. А он рече: до године у ово доба грлићеш сина. А она рече: немој господару мој, човјече Божији, немој варати слушкиње своје. И затрудње жена, и роди сина друге године у исто доба, као што јој рече Јелисије. И дијете одрасте. И једном изиде к оцу својему к жетеоцима; И рече оцу својему: јаох глава, јаох глава! А он рече момку: носи га матери. И он га узе и однесе матери његовој, и лежа на крилу њезину до подне, па умрије. Тада отиде она горе, и намјести га у постељу човјека Божијега, и затворивши га изиде. По том викну мужа својега и рече му: пошљи ми једнога момка и једну магарицу да отрчим до човјека Божијега и да се вратим. А он рече: за што данас хоћеш да идеш к њему? нити је младина ни субота. А она рече: не брини се. И она осамаривши магарицу рече момку својему: води и иди и немој застајати мене ради на путу докле ти не кажем. Тако пошавши дође к човјеку Божијему на гору Кармилску. А кад је човјек Божији угледа гдје иде к њему рече Гијезију слуги својему: ево Сунамке. Трчи сад пред њу и реци јој: јеси ли здраво? је ли здраво муж твој? је ли здраво син твој? А она рече: здраво смо. А кад дође к човјеку Божијему на гору, загрли му ноге, а Гијезије приступи да је отјера; али човјек Божији рече: остави је, јер јој је душа у јаду, а Господ сакри од мене и не јави ми. А она рече: јесам ли искала сина од господара својега? нијесам ли казала: немој ме варати? А он рече Гијезију: опаши се и узми штап мој у руку, па иди; ако сретеш кога, немој га поздрављати, а ако те ко поздравља,

немој му одговарати, и метни мој штап на лице дјетету. А мати дјетиња рече: тако да је жив Господ и тако да је жива душа твоја, нећу те се оставити. Тада он уста и пође за њом. А Гијезије отиде напријед и метну штап на лице дјетету, али не би гласа ни осјећања. Тада се врати преда њ, и јави му говорећи: не пробуди се дијете. И Јелисије уђе у кућу, и гле, дијете мртво лежи на његовој постељи. И ушав затвори се с дјететом и помоли се Господу. По том стаде на постељу, и леже на дијете метнув уста своја на уста дјетету, и очи своје на очи његове, и дланове своје на његове дланове, и пружи се над њим, те се загрија тијело дјетету. Потом уста, и пријеђе по кући једном тамо и једном амо, потом отиде опет и пружи се над дјететом. И кихну дијете седам пута, и отвори дијете очи своје. Тада дозва Гијезија и рече му: зови Сунамку. И он је дозва, те дође к њему. И он јој рече: узми сина својега. И она ушавши паде к ногама његовијем, и поклони му се до земље, и узевши сина својега отиде.

13. Читање из пророштва Исаије. (Глава 63,11-19-64,1-5).

Али се опомену старијех времена, Мојсија, народа својега: гдје је онај који их изведе из мора с пастирем стада својега? гдје је онај што метну усред њих свети дух свој? Који их води славном мишицом својом за десницу Мојсијеву? који раздвоји воду пред њима, да стече себи вјечно име? Који их води преко бездана као коња преко пустиње, да се не спотакоше? Дух Господњи води их тихо, као кад стока слази у долину; тако си водио свој народ да стечеш себи славно име. Погледај с неба, и види из стана светиње своје и славе своје, гдје је ревност твоја и сила твоја, мноштво милосрђа твојега и милости твоје? еда ли ће се мени устегнути? Ти си заиста отац наш, ако и не зна Аврам за нас, и Израиљ нас не познаје; ти си, Господе, отац наш, име ти је од како је вијека избавитељ наш. За што си нам дао да зађемо, Господе, с путова твојих? да нам отврдне срце да те се не бојимо? Врати се ради слуга твојих, ради племена нашљедства својега. За мало наслиједи народ светости твоје; непријатељи наши погазише светињу твоју. Постасмо као они којима нијеси нигда владао нити је призивано име твоје над њима. О да би раздро небеса и сишао, да се растопе горе од тебе, као што се на огњу разгори грање и вода узаври од огња, да име твоје познаду непријатељи твоји и да народи дркћу од тебе. Кад си чинио страхоте којима се не надасмо, ти си слазио, и горе се растапаху од тебе. Од како је вијека не чу се, нити се ушима дозна, нити око видје Бога осим тебе да би тако учинио онима који га чекају. Сретао си онога који се радује творећи правду; помињу те на путовима твојим; гле, ти си се разгњевио што гријешисмо; да на њима једнако остасмо, бисмо се спасли.

14. Читање из пророштва Јеремије. (Глава 31,31-34).

Ево иду дани, говори Господ, кад ћу учинити с домом Израиљевијем и с домом Јудинијем нов завјет, не као онај завјет, који учиних с оцима њиховијем, кад их узех за руку да их изведем из земље Мисирске, јер онај завјет мој они покварише, а ја им бијех муж, говори Господ; него ово је завјет што ћу учинити с домом Израиљевијем послвије овијех дана, говори Господ: метнућу завјет свој у њих, и на срцу њихову написаћу га, и бићу им Бог и они ће ми бити народ. И неће више учити пријатељ пријатеља ни брат брата говорећи: познајте Господа;

јер ће ме знати сви од малог до великог, говори Господ; јер ћу им опростити безаконја њихова, и гријеха њиховијех нећу више помињати.

15. Читање из пророштва Данилових. (Глава 3,1-23).

Сар Навуходоносор начини златан лик, којему висина бјеше шездесет лаката, а ширина шест лаката; и намјести га у пољу Дури у земљи Вавилонској. И посла цар Навуходоносор да саберу кнезове, управитеље и војводе, старјешине, ризничаре, судије, настојнике и све власти земаљске, да дођу да се освети лик што га постави цар Навуходоносор. Тада се скупише кнезови, управитељи и војводе, старјешине, ризничари, судије, настојници, и сви власти земаљски, да се освети лик што га постави цар Навуходоносор; и стадоше пред ликом што га постави Навуходоносор. А гласник повика иза гласа: народи, племена и језици, вама се говори. Кад чујете рог, свирале, китаре, гусле, псалтире, пјевање и свакојаке свирке, нападајте и поклоните се златном лику, који постави цар Навуходоносор. А ко не би пао и поклонио се, онај час биће бачен у пећ огњену ужарену. Зато сви народи како чуше рог, свирале, китаре, гусле, псалтире и свакојаке свирке, попадаше сви народи, племена и језици, и поклонили се златном лику који постави цар Навуходоносор. А неки Хаддеји тај час дођоше и тужише Јевреје, и проговорише и рекоше цару Навуходоносору: царе, да си жив до вијека! Ти си, царе, заповједио, сваки ко чује рог, свирале, китаре, гусле, псалтире, и пјевање и свакојаке свирке, да падне и поклони се златном лику; а ко не би пао и поклонио се, да се баци у пећ огњену ужарену. А имају људи Јевреји, које си поставио над пословима земље Вавилонске, Седрах, Мисах и Авденаго; ти људи, царе, не хају за те, не поштују твојих богова, и не клањају се златном лику, који си поставио. Тада Навуходоносор у гњеву и љутини заповједи да доведу Седраха, Мисаха и Авденага. И доведоше те људе пред цара. Навуходоносор проговори и рече им: је ли истина, Седраше, Мисаше и Авденаго, да ви не служите мојим боговима и да се не клањате златном лику који поставих? Јесте ли дакле готови, кад чујете рог, свирале, китаре, гусле, псалтире и пјевање и свакојаке свирке, да паднете и поклоните се лику који начиних? ако ли се не поклоните, онај час бићете бачени у пећ огњену ужарену; а који је бог што ће вас избавити из мојих руку? Одговорише Седрах, Мисах и Авденаго, и рекоше цару Навуходоносору: није нам тријебе да ти одговоримо на то. Ево, Бог наш, којему ми служимо, може нас избавити из пећи огњене ужарене; и избавиће нас из твојих руку, царе. А и да не би, знај, царе, да боговима твојим нећемо служити нити ћемо се поклонити златном лику, који си поставио. Тада се Навуходоносор напуни гњева, и лице му се промијени на Седраха, Мисаха и Авденага, и одговарајући заповједи да се ужари пећ седам пута већма него што бјеше обичај. И заповједи најјачим људима што бијаху у војсци његовој да свежу Седраха, Мисаха и Авденага, и да их баце у пећ огњену ужарену. Тада свезаше оне људе у плаштима њиховијем и у обући и под капама и у свему одијелу њихову, и бацише их у пећ огњену ужарену. Како заповијест царева бјеше хитна и пећ врло ужарена, пламен огњени уби оне људе који бацаху Седраха, Мисаха и Авденага. А та три човјека, Седрах, Мисах и Авденаго, падоше усред пећи огњене ужарене. И хођаху усред пламена појући Бога, и благосиљајући Господа. И ставши с њима Азарија помоли се овако, и отворивши уста своја усред огња, рече: Благословен си Господе Боже отаца

наших, нека је хваљено и прослављено Име Твоје до века. Јер си праведан у свему што си нам учинио, и сва дела твоја су истина, и прави путеви твоји, и сви судови твоји истинити, и пресуде твоје су истините у свему што си пустио на нас и на град свети отаца наших Јерусалим. Јер си истинским судом све ово навео на нас због грехова наших. Јер сагрешихмо и безакононасмо отступивши од тебе, и погрешисмо у свему. И заповести твоје не послушасмо, нити сачуvasмо, као што си нам заповедио, да би нам било добро. И све, што си нам учинио, и све што си пустио на нас, учинио си истинским судом. И предао си нас у руке непријатеља безаконих, мрских отступника; и цару неправедном и лукавијем од свих на земљи. И сада не смемо ни уста да отворимо, стид и срам бисмо слугама твојим, и онима који те поштују. На погуби нас, дакле, сасвим Имена Твога ради, и не разори завет твој; и не уклони милост твоју од нас, ради Аврама кога си заволео, и ради Исака слуге твога, и Израиља свеца твога. Којима си обећао да ћеш умножити семе њихово, као звезде небеске, и као песак покрај мора. Јер, Владико, постадосмо мањи од свих народа, и понижени смо данас по целој земљи ради грехова наших. И нема у овом времену кнеза, ни пророка, ни вође; нити паљеница, ни жртава, ни приноса, ни када, ни места, где би смо принели жртву пред тобом и нашли милост, него душом понизном, и душом смиреном да будемо примљени, као у паљеницама овнова и јунаца, и као у хиљадама претилих јагањаца. Таква да буде данас жртва наша пред тобом, и да се изврши иза тебе, јер нема срамоте онима који се на тебе надају. И сада следујемо свим срцем, и бојимо се тебе, и тражимо лице твоје. Не посрами нас, но учини с нама по кротости твојој, и по обиљу милости твоје. И избави нас по чудесима твојим, и дај славу Имену Твоме, Господе. И нек се посраме сви који су наговештавали зло слугама твојим, и нек се постиде од сваке силе, и моћ њихова нека се скрши. И нека разумеју да си ти Господ Бог Једини, и славан по свој васељени. И не престаше, који их бацише, слуге цареве, распаљивати пећ нафтом, и смолом, и кудељом, и сувим грањем. И дизаше се пламен над пећи четрдесет девет лаката. И обузе и попали, оне који беху око пећи халдејске. А Анђео Господњи сиђе заједно са онима који беху са Азаријем у пећи. И одби пламен огњени од пећи, и учини унутрашњост пећи као свежи поветарац који ћарлија; и огањ их се не дотаче, и не повреди, нити им досади. Тада та тројица која једним устима појаху, и благосиљаху, и слављаху Бога у пећи, говорећи: Благословен си Господе Боже отаца наших, и певан и преузношен у векове; и благословено Име славе твоје свете, и певано и преузношено у векове. Благословен си у храму свете славе твоје, и певан и преузношен у векове. Благословен си Ти који надгледаш бездане, Који седиш на Херувимима, и певан и преузношен у векове. Благословен си на престолу славе Царства твога и певан и преузношен у векове. Благословен си на своду небеском, и певан и преузношен у векове.

Овде устајемо, и певамо:

Господа појте и преузносите у све векове.

А Чтец говори стихове:

Благословите сва дела Господња,

Господа појте и преузносите у све векове.

Благословите Ангели Господњи,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите небеса,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите воде све, које сте над небесима,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите све силе Господње,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите сунце и месец,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите звезде небеске,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите свака киша и роса,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите сви ветрови,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите огањ и жега,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите зиме и врућине,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите росе и иње,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите светлост и тама,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите лед и мраз,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите слане и снегови,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите муње и облаци,
Господа појте и преунесите у све векове.
Нека благослови земља,
Господа да поје и преуноси у све векове.
Благословите горе и брда,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите сва растиња на земљи,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите извори,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите мора и реке,
Господа појте и преунесите у све векове.
Благословите китови и све што се креће у водама,

Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите све птице небеске,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите зверови и сва стока,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите синови људски,
Господа појте и преузносите у све векове.
Нека благослови Израиљ,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите свештеници Господњи,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите слуге Господње,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите духови и душе праведних,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите преподобни и смирени срцем,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите Ананија, Азарија и Мисаил,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благословите Апостоли, Пророци и Мученици Господњи,
Господа појте и преузносите у све векове.
Благосиљајмо Оца, и Сина, и Светога Духа,
Господа појте и преузносите у све векове.
И сада и увек, и у векове векова, амин,
Господа појте и преузносите у све векове.
Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу,
Појући и преузносећи у све векове.

Затим, ЈЕКТЕНИЈА мала. А уместо Трисветог:

Сви који се у Христа крстисте, у Христа се обукосте. Алилуја.

Прокимен, Глас 5.

Сва земља нек се поклони Теби, и пева Теби, нека пева Имену Твоме Вишњи.

Стих: Ускликни Господу сва земља, а појте Имену Његовом.

Апостол

Читање Посланице Римљанима, зачало 91 (6,3-11).

Браћо, сви који се крстимо у Христа Исуса, у смрт његову се крстимо. Тако се с њим погребосмо кроз крштење у смрт, да би, као што Христос устаде из мртвих славом Очевог, тако и ми ходили у новом животу. Јер ако постадосмо сједињени са обликом смрти његове, онда ћемо и са васкрсењем. Знајући ово,

да се стари наш човјек разапe са Њиме, да би се уништило тијело грјеховно, да више не робујемо грјеху. Јер ко умрије ослободи се од грјеха. Ако ли умријесмо са Христом, вјерујемо да ћемо и живјети са њиме, знајући да Христос уставши из мртвих, више не умире; смрт више не влада њиме. Јер што је умро, грјеху је умро једном за свагда; а што живи, Богу живи. Тако и ви сматрајте себе да сте мртви грјеху, а живи Богу у Христу Исусу, Господу нашем.

Алидуја не певамо, но пошто свештеник каже: Мир ти и одмах Чтец говори уместо алидуја:

Глас 7: Васкрсни Боже суди земљи, јер ћеш Ти наследити у свим народима. И појци поју исто то.

И Чтец, стих: Бог стаде на сабору богова, међу боговима судиће. И појци: Васкрсни Боже... ,

Стих: Докле ћете судити неправедно, и лица грешника примати? Појци: Васкрсни Боже... ,

Стих: Судите сирочету и убогоне, смиреног и сиромашног оправдајте.

Појци: Васкрсни Боже... ,

Стих: Избавите сиромаша и убогога, из руку грешникових избавите га.

Појци: Васкрсни Боже... ,

Стих: Не познаше, нити разумеше, да у тами ходе нек се потресу сви темељи земље. Појци: Васкрсни Боже... ,

Стих: Ја рекох: богови сте, и синови Вишњеге сви. А ви као људи умирате, и као један од кнезова падате. И опет: Васкрсни Боже, суди земљи, јер ћеш Ти наследити у свим народима.

А док се пева: Васкрсни Боже, суди земљи...

Свештеник и ђакон свлаче црне одежде, и облаче се у светле.

ЕВАНЂЕЉЕ од Матеја, зачало 115. (Глава 28,1-20).

А пошто мину субота, на освитку првог дана недјеље, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да осмотре гроб. И гле, земља се затресе веома; јер анђеоски господњи сиђе с неба, и приступивши одвали камен од врата гробних и сјеђаше на њему. А лице његово бијаше као муња, и одијело његово бијело као снијег. И у страху од њега уздрхташе стражари, и постадоше као мртви. А анђеоски одговарајући рече женама: Не бојте се ви; јер знам да Исуса распетог тражите. Није овдје; јер устаде као што је казао. Ходите да видите мјесто гдје је лежао Господ. И идите брзо и реците ученицима његовим да устаде из мртвих; и гле, он ће пред вама отићи у Галилеју; тамо ћете га видјети. Ето казах вам. И изишавши брзо из гроба, са страхом и радосћу великом похиташе да јаве ученицима његовим. А кад иђаху да јаве ученицима његовим, и гле, сретете их Исус говорећи: Радујте се! А оне приступивши ухватише се за ноге његове и поклонисе му се. Тада им рече Исус: Не бојте се, идите те јавите браћи мојој нека иду у Галилеју, и тамо ће ме видјети. А док оне иђаху, гле, неки од стражара дођоше у град и јавише првосвештеницима све што се догодило. А они саставши се са старјешинама учинише вијеће, и дадоше војницима

довољно новаца, говорећи: кажите: ученици његови дођоше ноћу и украдоше га док смо ми спавали. И ако то чује намјесник, ми ћемо га увјерити и вас ослободити бриге. А они узевши новце учинише као што бише научени. И разгласи се ова ријеч међу Јудејцима до данас. А Једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповједио Исус. И кад га видјеше, поклонише му се; а неки посумњаше. И приступивши Исус рече им говорећи: Даде ми се свака власт на небу и на земљи. Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да држе све што сам вам заповједио; и, ево, ја сам са вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

И даље по чину Божанствена Литургија Василија Великога. А уместо Херувимске песме, пева се овај Тропар, Глас 8.

Нека умукне свако тело човечије, и нека у себи стоји са страхом и трепетом, и ништа земаљско нека не помишља; јер Цар царева и Господар господара, долази да буде заклан, и да даде себе за храну вернима; а испред Њега иду хорови Анђела са сваким Началством и Влашћу, многооки Херувими, и шестокрилати Серафими, заклањајући лица, и кличући песму: Алилуја, алилуја, алилуја.

Причастен, Глас 4: Уста као из сна Господ, и васкрсе спасавајући нас. Алилуја. (3х)

По ОТПУСТУ братији се дели **АНТИДОР** (нафора). Затим бива благосиљање хлеба и вина. А Црквењак треба да води рачуна, да када се заврши Литургија, буде час други ноћи (тј. осам сати увече). А по отпусту не излазимо из цркве, но седимо на својим местима, и улази Келар (трпезарац) и даје братији по једно парче хлеба, и по шест смокви или урми, и по једну красовуљу (чашу) вина.

И док ми седимо, бива читање велико ДЕЛА АПОСТОЛСКИХ од почетка.

А пошто Чтец каже почетак, а свештеник стих: Молитвама светих Апостола, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас.

И по амин, почиње Чтец да чита.

Затим, почињемо јести.

И кад се заврши читање, пали Кандилник сва кандила у храму, и излазећи бије у клепало, и чтец престаје са читањем.

А када свештеник благослови, почињемо: Трисвето, и остало.

Ходите поклонимо се (3х).

Псалам 50.

И канон Велике Суботе: Ирмос по двапут, а тропари на дванаест, са стиховима песама.

Катавасија, Ирмос, оба хора (певнице).

По трећој песни Сједален Велике Суботе: Гроб Твој Спасе...

И читање из беседе светог Епифанија, која почиње: Шта је ово данас... или од беседа Златоустога. Тражи их у тумачењима на Еванђеље, од

Матеја. Или од Јована, беседе васкрсне. А по 6-ој песми Кондак и Икос
Велике Суботе.

И опет читање. А по 9-ој песми Трисвето. И тропар, Глас 2: Када си
сишао ... Јектенија и

О Т П У С Т.